

Laaja-alainen osaaminen

Oman äidinkielen arviointi

Oppilaan oma äidinkieli arvioidaan kahdesti vuodessa kirjallisesti Wilmassa. Arviointi annetaan kirjallisen väliarvioinnin ja lukuvuositodistuksen liitteenä. Arviointi on sanallista ja se annetaan suomeksi. Kirjallisen arvioinnin lisäksi tunneilla käytetään oppilaiden itsearviointia ja vertaisarviointia opettajan valitsemien keinojen mukaan. Arvioinnin tulee olla kannustavaa ja kielen käyttöön rohkaisevaa. Arvioinnissa tulee huomioida oppilaan oman äidinkielen osaamisen lähtötaso ja tausta.

Omassa äidinkielessä arvioidaan kirjallisessa arvioinnissa seuraavat osa-alueet:

1. Vuorovaikutustilanteissa toimiminen
2. Tekstien tulkitseminen
3. Tekstien tuottaminen
4. Taito ymmärtää kieltä, kirjallisuutta ja kulttuuria
5. Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena

Arviointiasteikko jokaisessa osa-alueessa on Harjoittelet - Osaat perusasiat - Osaat hyvin - Osaat erinomaisesti

Arvioitavien osa-alueiden lisäksi oppilaalle voidaan antaa tarkempaa osaamista kuvaavaa tai kannustavaa arviointia valitsemalla lausepankista sopiva suomenkielinen arviointilause. Arvioinnin perusteena on oppilaan eteneminen arvioitavissa osa-alueissa ottaen huomioon oppilaan kielitaidon tason.

Vuosiluokat 1-2

Vuosiluokilla 1–2 opetuksen erityisenä tehtävänä on oppia käyttämään omaa äidinkieltä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Oppilas oppii kuuntelemaan, kysymään, vastaamaan ja kertomaan. Sana- ja ilmaisuvarantoa laajennetaan systemaattisesti kattamaan elämän eri osa-alueita. Opetuksen avulla kehitetään oppilaiden ajattelu- ja itseilmaisutaitoja yhteistyössä kotien kanssa. Oppilas omaksuu lukemisen ja kirjoittamisen perustaitoja sekä tutustuu ikätasoaan vastaavaan lastenkirjallisuuteen sekä kertomus- ja kulttuuriperinteeseen. Tavoitteena on oppia käyttämään kieltä erilaisissa oppimisympäristöissä ja hankkimaan tietoa äidinkielen avulla. Tavoitteena on oppia tiedostamaan oman äidinkielen merkitys ja luoda positiivinen suhde omaan kieleen.

S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen: Harjoitellaan kuuntelua ja suullista ilmaisua ryhmässä, kuten keskustelua, kysymistä, vastaamista ja kertomista. Tutustutaan erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin ja ilmaisukeinoihin muun muassa leikkejä, pelejä ja draamaa hyödyntäen.

S2 Tekstien tulkitseminen: Tutustutaan erilaisiin teksteihin, kuten satuihin, kertomuksiin, runoihin, yksinkertaisiin tieto- ja mediateksteihin sekä kuviin. Harjoitellaan lukemista sekä kysymysten tekemistä ja niihin vastaamista erityisesti kertovien ja kuvaavien tekstien pohjalta. Keskustellaan teksteistä ja jaetaan kokemuksia niistä. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvarantoa teksteihin tutustumalla.

S3 Tekstien tuottaminen: Tutustutaan kirjoitusjärjestelmän ominaispiirteisiin ja harjoitellaan kirjoittamista yksin ja yhdessä sekä leikitellään kielellä.

S4 Taito ymmärtää kieltä, kirjallisuutta ja kulttuuria: Havainnoidaan oman äidinkielen käyttöä kotona, koulussa ja lähiympäristössä sekä rohkaistaan käyttämään omaa äidinkieltä yhteistyössä muun alkuopetuksen kanssa.

S5 Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena: Tutustutaan opiskelun kieleen ja harjoitellaan tiedonalojen kielen perusteita yhteistyössä muun alkuopetuksen kanssa.

Perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokalla 1.

TAVOITTEET		Laaja-alainen osaaminen	Sisällöt 1.lk
VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN			
T1 Auttaa oppilasta kehittämään kuuntelemisen taitoja sekä rohkaista oppilasta kysymään ja esittämään ajatuksiaan ja kokemuksiaan ilman virheiden pelkoa	Harjoitellaan kuuntelua ja suullista ilmaisua ryhmässä, kuten keskustelua, kysymistä, vastaamista ja kertomista. Tutustutaan erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin ja ilmaisukeinoihin muun muassa leikkejä, pelejä ja draamaa hyödyntäen.	L2	Luodaan ryhmään turvallinen tunnelma, niin että oppilas uskaltaa ilmaista itseään. Harjoitellaan kuuntelemista, kysymistä, vastaamista ja kertomista. Rohkaistaan oppilasta puhumaan hänelle tärkeistä asioista ensin aikuisen ohjaamana ja kannustamana. Nimetään tunteita.
T2 Virittää oppilaan uteliaisuutta ja kiinnostusta erilaisten ilmaisukeinojen käyttöä kohtaan	Harjoitellaan kuuntelua ja suullista ilmaisua ryhmässä, kuten keskustelua, kysymistä, vastaamista ja kertomista. Tutustutaan erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin ja ilmaisukeinoihin muun muassa leikkejä, pelejä ja draamaa hyödyntäen.	L2	Tutustutaan erilaisiin ilmaisukeinoihin sopivia materiaaleja, leikkejä, pelejä ja draamaa hyödyntäen. Tutustutaan ja harjoitellaan kulttuuriin kuuluvia fraaseja erilaisissa tilanteissa.
T3 Kannustaa oppilasta kielen ja mielikuvituksen sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseen	Harjoitellaan kuuntelua ja suullista ilmaisua ryhmässä, kuten keskustelua, kysymistä, vastaamista ja kertomista. Tutustutaan erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin ja ilmaisukeinoihin muun muassa leikkejä, pelejä ja draamaa hyödyntäen.	L2	Harjoitellaan yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja näytelmien, roolileikkien ja draaman avulla. Käsitellään vuorovaikutusharjoitusten avulla satuja ja kertomuksia. Keskustellaan lasten omista kokemuksista, esimerkiksi mistä lapset tykkäävät. Rohkaistaan lapsia puhumaan. Harjoitellaan oman vuoron odottamista ja toisen kuuntelemista, erimielisyyksien ratkomista ja kohteliasta kielenkäyttöä. Käytetään mielikuvitusta ja tehdään harjoituksia, esimerkiksi voidaan kuunnellaan erilaisia ääniä, oppilaat saavat arvata mistä on kyse. Kutsutaan oppilaiden vanhempia tai sukulaisia vierailemaan tunneilla, harjoitellaan oman kulttuurin vuorovaikutustaitoja.
TEKSTIEN TULKITSEMINEN			

T4 Ohjata oppilasta luomaan myönteistä ja uteliasta suhtautumista lukemiseen sekä kannustaa omaehtoiseen lukemiseen kielitaidon mukaan	Tutustutaan erilaisiin teksteihin, kuten satuihin, kertomuksiin, runoihin, yksinkertaisiin tieto- ja mediateksteihin sekä kuviin. Harjoitellaan lukemista sekä kysymysten tekemistä ja niihin vastaamista erityisesti kertovien ja kuvaavien tekstien pohjalta. Keskustellaan teksteistä ja jaetaan kokemuksia niistä. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvarantoa teksteihin tutustumalla.	L1, L4	Harjoitellaan kirjaimia/ merkkejä, tavuja ja kuvien sekä sanojen yhdistämistä pelien ja leikkien avulla. Käytetään apuna sähköisiä opetusohjelmia. Jaetaan oppilaille kuvia tarinoista (pelkät kuvat), oppilas saa itse keksiä omia tarinoita kuvien avulla ja tulla luokan eteen esiintymään ja lukemaan oman tarinansa. Lopussa opettaja lukee oikean tarinan oppilaille. Oppilas piirtää myös kuvia kuulemastaan tarinasta. Tutustutaan kuvien avulla alkuperäisiin teksteihin, oppilas näkee omaa kieltä käytettynä arkipäiväisissä tilanteissa.
T5 Innostaa oppilasta peruslukutaidon sekä tekstien ymmärtämistaidon oppimiseen	Tutustutaan erilaisiin teksteihin, kuten satuihin, kertomuksiin, runoihin, yksinkertaisiin tieto- ja mediateksteihin sekä kuviin. Harjoitellaan lukemista sekä kysymysten tekemistä ja niihin vastaamista erityisesti kertovien ja kuvaavien tekstien pohjalta. Keskustellaan teksteistä ja jaetaan kokemuksia niistä. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvarantoa teksteihin tutustumalla.	L1, L4	Käsitellään yhdessä opettajan lukemaa tekstiä tutusta ja kiinnostavasta aiheesta. Oppilaille sopiva, helppo ja hauska tarina; enemmän kuvia ja vähemmän tekstiä. Opettaja lukee ja esittää samalla lukemansa. Voidaan tehdä roolileikkejä, esimerkiksi jaetaan roolit oppilaille ja oppilas seuraa oman roolinsa puheita tarinassa. Harjoitellaan tekstin ymmärtämistä opettajan tukemana kuunnellen ja yhdessä lukien. Laajennetaan sanavarastoa.
T6 Ohjata oppilasta erilaisiin teksteihin tutustumisessa sekä niistä keskustelemisessa ajatusten ja kokemusten jakamiseksi	Tutustutaan erilaisiin teksteihin, kuten satuihin, kertomuksiin, runoihin, yksinkertaisiin tieto- ja mediateksteihin sekä kuviin. Harjoitellaan lukemista sekä kysymysten tekemistä ja niihin vastaamista erityisesti kertovien ja kuvaavien tekstien pohjalta. Keskustellaan teksteistä ja jaetaan kokemuksia niistä. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvarantoa teksteihin tutustumalla.	L2, L4	Tutustutaan erilaisiin tekstilajeihin (kaunokirjallisuus, runot, tietoteksti, lastenkirjallisuus, mediateksti) ja keskustellaan niistä. Pohditaan faktan ja fiktion eroa, mikä voi tapahtua oikeasti ja mikä on keksittyä.
TEKSTIEN TUOTTAMINEN			
T7	Tutustutaan kirjoitusjärjestelmän ominaispiirteisiin ja harjoitellaan		Piirretään ja väritetään kirjaimia/ merkkejä. Askarrellaan kirjain/ merkkitauluja tai muita visuaalisia tehtäviä. Kirjoitetaan taululle, tai isoiille papereille, harjoitellaan muotoja.

Auttaa oppilasta luomaan positiivista suhtautumista kirjoittamiseen kielitaidon mukaan	kirjoittamista yksin ja yhdessä sekä leikitellään kielellä.		Voidaan kuvitella kirjaimet joksikin tai keksiä niistä tarinoita, näin hahmotetaan kirjaimet ja ne jäävät helpommin mieleen.
T8 Ohjata oppilasta tutustumaan omakieliseen kirjoitusjärjestelmään sekä edistää kirjoittamisen perustaitoja	Tutustutaan kirjoitusjärjestelmän ominaispiirteisiin ja harjoitellaan kirjoittamista yksin ja yhdessä sekä leikitellään kielellä.		Harjoitellaan kirjainten/ merkkien kirjoittamista ja piirtämistä. Tutkitaan kirjoitussuuntaa.
T9 Ohjata oppilasta harjoittelemaan tekstin tuottamista sekä rohkaista ilmaisemaan kirjallisesti ajatuksiaan ja havaintojaan kielitaidon mukaan	Tutustutaan kirjoitusjärjestelmän ominaispiirteisiin ja harjoitellaan kirjoittamista yksin ja yhdessä sekä leikitellään kielellä.		Harjoitellaan näppäintaitoja. Harjoitellaan tarinoiden tuottamista kuvien avulla. Jatketaan opettajan aloittamia tarinoita itse, keksitään loppuratkaisuja, kuvaillaan tarinoiden henkilöitä.
TAITO YMMÄRTÄÄ KIELTÄ, KIRJALLISUUTTA JA KULTTUURIA			
T10 Rohkaista oppilasta käyttämään omaa äidinkieltään koulussa, kotona ja lähiympäristössä sekä ohjata havainnoimaan omaa kielenkäyttöään ja tutustumaan kielen perusrakenteisiin	Havainnoidaan oman äidinkielen käyttöä kotona, koulussa ja lähiympäristössä sekä rohkaistaan käyttämään omaa äidinkieltä yhteistyössä muun alkuopetuksen kanssa.		Käytetään pääsääntöisesti omaa äidinkieltä oman äidinkielen tunneilla. Kannustetaan oppilasta käyttämään omaa äidinkieltä eri tilanteissa. Tutustutaan kielen perusrakenteisiin. Vertaillaan eri kieliä ja murteita. Vanhempien haastatellaan oppilaiden keksimistä aiheista. Kotitehtävät voidaan tehdä vanhempien kanssa. Voidaan katsoa oman äidinkielen elokuva vanhempien kanssa kotona.
T11 Kannustaa oppilasta tutustumaan oman kieli- ja kulttuuriyhteisön tapa- ja juhlaperinteisiin sekä ohjata käyttämään ja arvostamaan omakielistä kulttuuritarjontaa	Havainnoidaan oman äidinkielen käyttöä kotona, koulussa ja lähiympäristössä sekä rohkaistaan käyttämään omaa äidinkieltä yhteistyössä muun alkuopetuksen kanssa.		Tutustutaan omaan kulttuuriin teematunneilla ja tehdään omaan kulttuuriperinteeseen tutustuttavia askarteluja. Perehdytään kulttuuriyhteisön juhliin ja leikkeihin. Mahdollisuuksien mukaan tutustutaan pukuihin ja muuhun juhlaperinteeseen kuvien, videoiden, uutisten tai oikeiden esineiden avulla.
KIELEN KÄYTTÖ KAIKEN OPPIMISEN TUKENA			

T12 Kannustaa oppilasta käyttämään omaa äidinkieltään erilaisissa opiskelutilanteissa	Tutustutaan opiskelun kieleen ja harjoitellaan tiedonalojen kielen perusteita yhteistyössä muun alkuopetuksen kanssa.		Harjoitellaan peruskäsitteitä omalla äidinkielellä ja suomen kielellä (numerot, muodot, kehonosat, värit, jne.). Vertaillaan kielten ääntämistä ja eroja. Harjoitellaan oikeaa ääntämistä.
T13 rakentaa hyvä yhteistyö oman kielen opetuksen ja muun alkuopetuksen välille	Tutustutaan opiskelun kieleen ja harjoitellaan tiedonalojen kielen perusteita yhteistyössä muun alkuopetuksen kanssa.		Mahdollisuuksien mukaan oman äidinkielen ja oppilaan oman luokan yhteistyö, samanaikaisopetus, oman äidinkielen opettajan vierailut luokissa. Oppilaat kertovat itse, mitä ovat opiskelleet omassa luokassa. Harjoitellaan yksinkertaisia tiedonhankintatehtäviä opettajan avulla, itsenäisesti ja ryhmässä tekemällä, havaintoja ympäristöstä ja tulkitsemalla kuvia ja kirjoitettuja tekstejä sekä harjoitellaan tiedon kertomista toisille. Käsitellään samaa sanastoa kuin muiden oppiaineiden opiskelussa.

Perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokalla 2.

TAVOITTEET		Laaja-alainen osaaminen	Sisällöt 2.lk
VUOROVAIKUTUSTILANTEISSATOIMIMINEN			
T1 Auttaa oppilasta kehittämään kuuntelemisen taitoja sekä rohkaista oppilasta kysymään ja esittämään ajatuksiaan ja kokemuksiaan ilman virheiden pelkoa	Harjoitellaan kuuntelua ja suullista ilmaisua ryhmässä, kuten keskustelua, kysymistä, vastaamista ja kertomista. Tutustutaan erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin ja ilmaisukeinoihin muun muassa leikkejä, pelejä ja draamaa hyödyntäen.		Luodaan ryhmään turvallinen tunnelma, niin että oppilas uskaltaa ilmaista itseään. Harjoitellaan kuuntelemista, kysymistä, vastaamista ja kertomista. Rohkaistaan oppilasta puhumaan hänelle tärkeistä asioista ensin aikuisen ohjaamana ja kannustamana. Nimetään tunteita.
T2 Virittää oppilaan uteliaisuutta ja kiinnostusta erilaisten ilmaisukeinojen käyttöä kohtaan	Harjoitellaan kuuntelua ja suullista ilmaisua ryhmässä, kuten keskustelua, kysymistä, vastaamista ja kertomista. Tutustutaan erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin ja ilmaisukeinoihin muun muassa leikkejä, pelejä ja draamaa hyödyntäen.		Tutustutaan erilaisiin ilmaisukeinoihin sopivia materiaaleja, leikkejä, pelejä ja draamaa hyödyntäen. Oppilas tutustuu ja harjoittelee kulttuuriin kuuluvia fraaseja erilaisissa tilanteissa.
T3 Kannustaa oppilasta kielen ja mielikuvituksen sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseen	Harjoitellaan kuuntelua ja suullista ilmaisua ryhmässä, kuten keskustelua, kysymistä, vastaamista ja kertomista. Tutustutaan erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin ja ilmaisukeinoihin muun muassa leikkejä, pelejä ja draamaa hyödyntäen.		Harjoitellaan yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja näytelmien, roolileikkien ja draaman avulla. Käsitellään vuorovaikutusharjoitusten avulla satuja ja kertomuksia. Keskustellaan lasten omista kokemuksista, esimerkiksi mistä lapset tykkäävät. Rohkaistaan lapsia puhumaan. Harjoitellaan oman vuoron odottamista ja toisen kuuntelemista, erimielisyyksien ratkomista ja kohteliasta kielenkäyttöä. Käytetään mielikuvitusta ja tehdään harjoituksia, esimerkiksi voidaan kuunnellaan erilaisia ääniä, oppilaat saavat arvata mistä on kyse. Kutsutaan oppilaiden vanhempia tai sukulaisia vierailemaan tunneilla, harjoitellaan oman kulttuurin vuorovaikutustaitoja.

TEKSTIEN TULKITSEMINEN			
T4 Ohjata oppilasta luomaan myönteistä ja uteliasta suhtautumista lukemiseen sekä kannustaa omaehtoiseen lukemiseen kielitaidon mukaan	Tutustutaan erilaisiin teksteihin, kuten satuihin, kertomuksiin, runoihin, yksinkertaisiin tieto- ja mediateksteihin sekä kuviin. Harjoitellaan lukemista sekä kysymysten tekemistä ja niihin vastaamista erityisesti kertovien ja kuvaavien tekstien pohjalta. Keskustellaan teksteistä ja jaetaan kokemuksia niistä. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvaramia teksteihin tutustumalla.		Harjoitellaan kirjaimia/ merkkejä, tavuja ja kuvien sekä sanojen yhdistämistä pelien ja leikkien avulla. Harjoitellaan lukemista. Käytetään apuna sähköisiä opetusohjelmia. Jaetaan oppilaille kuvia tarinoista (pelkät kuvat), oppilas saa itse keksiä omia tarinoita kuvien avulla ja tulla luokan eteen esiintymään ja lukemaan oman tarinansa. Oppilas piirtää myös kuvia kuulemastaan tarinasta. Tutustutaan kuvien avulla alkuperäisiin teksteihin, oppilas näkee omaa kieltä käytettynä arkipäiväisissä tilanteissa.
T5 Innostaa oppilasta peruslukutaidon sekä tekstien ymmärtämistaidon oppimiseen	Tutustutaan erilaisiin teksteihin, kuten satuihin, kertomuksiin, runoihin, yksinkertaisiin tieto- ja mediateksteihin sekä kuviin. Harjoitellaan lukemista sekä kysymysten tekemistä ja niihin vastaamista erityisesti kertovien ja kuvaavien tekstien pohjalta. Keskustellaan teksteistä ja jaetaan kokemuksia niistä. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvaramia teksteihin tutustumalla.		Käsitellään yhdessä opettajan lukemaa tekstiä tutusta ja kiinnostavasta aiheesta. Harjoitellaan lukemista erilaisten, oppilaisten, oppilaalle sopivien tekstien avulla. Opettaja voi lukea ja esittää samalla lukemansa. Voidaan tehdä roolileikkejä, esimerkiksi jaetaan roolit oppilaille ja oppilas seuraa oman roolinsa puheita tarinassa. Harjoitellaan tekstin ymmärtämistä opettajan tukemana kuunnellen ja yhdessä lukien. Laajennetaan sanavarastoa
T6 Ohjata oppilasta erilaisiin teksteihin tutustumisessa sekä niistä keskustelemisessa ajatusten ja kokemusten jakamiseksi	Tutustutaan erilaisiin teksteihin, kuten satuihin, kertomuksiin, runoihin, yksinkertaisiin tieto- ja mediateksteihin sekä kuviin. Harjoitellaan lukemista sekä kysymysten tekemistä ja niihin vastaamista erityisesti kertovien ja kuvaavien tekstien pohjalta. Keskustellaan teksteistä ja jaetaan kokemuksia niistä. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvaramia teksteihin tutustumalla.		Luetaan lauseita ja pieniä tekstejä. Tutustutaan erilaisiin tekstilajeihin (kaunokirjallisuus, runot, tietoteksti, lastenkirjallisuus, mediateksti) ja keskustellaan niistä. Pohditaan faktan ja fiktion eroa, mikä voi tapahtua oikeasti ja mikä on keksittyä.

TEKSTIEN TUOTTAMINEN			
T7 Auttaa oppilasta luomaan positiivista suhtautumista kirjoittamiseen kielitaidon mukaan	Tutustutaan kirjoitusjärjestelmän ominaispiirteisiin ja harjoitellaan kirjoittamista yksin ja yhdessä sekä leikitellään kielellä.		Harjoitellaan kirjaimia/ merkkejä erilaisten pelien ja leikkien avulla. Käytetään mielikuvitusta ja luovuutta omista tarinoista ja ilmaisussa. Harjoitellaan yksinkertaisten tekstien luomista yksin ja yhdessä. Oppilaan osallistuu aktiivisesti opetukseen ja leikkeihin, joiden tarkoituksena on vahvistaa taitoja.
T8 Ohjata oppilasta tutustumaan omakieliseen kirjoitusjärjestelmään sekä edistää kirjoittamisen perustaitoja	Tutustutaan kirjoitusjärjestelmän ominaispiirteisiin ja harjoitellaan kirjoittamista yksin ja yhdessä sekä leikitellään kielellä.		Harjoitellaan tuttujen sanojen kirjoittamista ja piirtämistä. Harjoitellaan kirjoittamaan lauseita kuvien avulla. Kiinnitetään huomiota oikeaan kirjoitussuuntaan.
T9 Ohjata oppilasta harjoittelemaan tekstin tuottamista sekä rohkaista ilmaisemaan kirjallisesti ajatuksiaan ja havaintojaan kielitaidon mukaan	Tutustutaan kirjoitusjärjestelmän ominaispiirteisiin ja harjoitellaan kirjoittamista yksin ja yhdessä sekä leikitellään kielellä.		Harjoitellaan näppäintaitoja. Harjoitellaan omien tekstien suullista tuottamista. Harjoitellaan pienien tarinoiden kirjoittamista opettajan ohjaamana, yksin sekä yhdessä. Kirjoitetaan käsin ja koneella.
TAITO YMMÄRTÄÄ KIELTÄ, KIRJALLISUUTTA JA KULTTUURIA			
T10 Rohkaista oppilasta käyttämään omaa äidinkieltään koulussa, kotona ja lähiympäristössä sekä ohjata havainnoimaan omaa kielenkäyttöään ja tutustumaan kielen perusrakenteisiin	Havainnoidaan oman äidinkielen käyttöä kotona, koulussa ja lähiympäristössä sekä rohkaistaan käyttämään omaa äidinkieltä yhteistyössä muun alkuopetuksen kanssa.		Käytetään pääsääntöisesti omaa äidinkieltä oman äidinkielen tunneilla. Kannustetaan oppilasta käyttämään omaa äidinkieltä eri tilanteissa. Tutustutaan kielen perusrakenteisiin. Vertaillaan eri kieliä ja murteita. Havainnoidaan eri kieliä ja puhetapoja koulussa, mediassa ja vapaa-ajalla. Tutustutaan maailmankartan avulla paikkoihin, joissa opetettavaa kieltä puhutaan.
T11 Kannustaa oppilasta tutustumaan oman kieli- ja kulttuuriyhteisön tapa- ja juhlaperinteisiin sekä ohjata käyttämään ja arvostamaan omakielistä kulttuuritarjontaa	Havainnoidaan oman äidinkielen käyttöä kotona, koulussa ja lähiympäristössä sekä rohkaistaan käyttämään omaa äidinkieltä yhteistyössä muun alkuopetuksen kanssa.		Tutustutaan omaan kulttuuriin teematunneilla ja tehdään omaan kulttuuriperinteeseen tutustuttavia askarteluja. Perehdytään kulttuuriyhteisön juhliin ja leikkeihin. Mahdollisuuksien mukaan tutustutaan pukuihin ja muuhun juhlaperinteeseen kuvien, videoiden, uutisten tai oikeiden esineiden avulla. Tehdään yhteistyötä kotien kanssa.

KIELEN KÄYTTÖ KAIKEN OPPIMISEN TUKENA			
T12 Kannustaa oppilasta käyttämään omaa äidinkieltään erilaisissa opiskelutilanteissa	Tutustutaan opiskelun kieleen ja harjoitellaan tiedonalojen kielen perusteita yhteistyössä muun alkuopetuksen kanssa.		Harjoitellaan etsimään tietoa omalla kielellä opettajan tuella. Tutustutaan eri oppiaineiden sanastoon, esim. Numerot, muodot, eläimet, kasvit, ruoka, vuodenajat, kalenteri. Luokitellaan sanoja ja käsitteitä. Vertaillaan kielten ääntämistä ja eroja. Harjoitellaan oikeaa ääntämistä
T13 Rakentaa hyvä yhteistyö oman kielen opetuksen ja muun alkuopetuksen välille	Tutustutaan opiskelun kieleen ja harjoitellaan tiedonalojen kielen perusteita yhteistyössä muun alkuopetuksen kanssa.		Mahdollisuuksien mukaan oman äidinkielen ja oppilaan oman luokan yhteistyö, samanaikaisopetus, oman äidinkielen opettajan vierailut luokissa Harjoitellaan yksinkertaisia tiedonhankintatehtäviä opettajan avulla, itsenäisesti ja ryhmässä tekemällä, havaintoja ympäristöstä ja tulkitsemalla kuvia ja kirjoitettuja tekstejä sekä harjoitellaan tiedon kertomista toisille. Käsitellään samaa sanastoa kuin muiden oppiaineiden opiskelussa.

Vuosiluokat 3-6

Vuosiluokilla 3–6 erityisenä tehtävänä on oppia toimimaan aktiivisesti omalla äidinkielellä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Oppilaat oppivat lukemaan erilaisia lukemistapoja käyttäen, jäsentämään lukemaansa ja jakamaan lukukokemuksiaan sekä kehittämään kirjoitusjärjestelmän hallintaansa. Oppilaat tutustuvat kielen keskeisiin ominaispiirteisiin. Oppilaat oppivat vertailemaan kieliä ja hyödyntämään kielitaitoa erilaisissa oppimisympäristöissä hankkimalla äidinkielen avulla tietoa eri oppiaineissa. Tavoitteena on syventää suhdetta omaan kieleen ja oppia arvostamaan eri kielten taitoa. Tavoitteena on myös oppia arvioimaan ja ohjaamaan omaa oppimista. Oppilaan opiskelumotivaatiota vahvistetaan yhteistyössä kotien ja kieliyhteisön kanssa.

S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen: Harjoitellaan yhteistyötaitoja, kuten kuuntelemista ja aloitteiden tekemistä sekä tehdään esityksiä hyödyntämällä omakielisen lähiympäristön ja median mahdollisuuksia. Harjoitellaan oman toiminnan arviointia ja palautteen vastaanottamista.

S2 Tekstien tulkitseminen: Työskennellään monipuolisesti erilaisten tekstien kanssa niin, että oppilaiden suhde omakieliseen tekstimaailmaan vahvistuu. Syvennetään lukemisen ja tekstien tulkinnan taitoa tutustumalla erilaisiin suullisiin ja kirjallisiin teksteihin, erityisesti kertoviin, kuvaaviin ja yksinkertaisiin kantaa ottaviin teksteihin. Harjoitellaan tekstin ymmärtämisen strategioita, muun muassa kysymistä, silmäilyä ja tiivistämistä. Keskustellaan teksteistä, jaetaan lukukokemuksia ja syvennetään tuntemusta siitä, miten erilaiset tekstit rakentuvat. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvarantoa.

S3 Tekstien tuottaminen: Harjoitellaan kirjoittamisprosessin vaiheita sekä tekstin rakennetta. Harjoitellaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja sekä oman kielen oikeinkirjoituksen erityispiirteitä ja niiden käyttöä omassa tekstissä. Kirjoitetaan yksin ja yhdessä tekstejä sekä keskustellaan ja annetaan palautetta niistä.

S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen: Ohjataan pohtimaan kulttuurisen identiteetin muodostumista sekä oman äidinkielen käyttöä kotona, koulussa ja lähiympäristössä. Tutustutaan oman äidinkielen keskeisiin rakenteisiin.

S5 Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena: Tutustutaan eri oppiaineiden käsitteisiin ja tekstikäytänteisiin sekä vertaillaan tiedonalojen tekstejä. Harjoitellaan omakielisen tiedon hakua ja median käyttöä. Esitellään ja harjoitellaan erilaisia kielenoppimisen strategioita.

Perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokalla 3.

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen	Sisällöt 3.lk
VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN			
T1 Kannustaa oppilasta toimimaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	Harjoitellaan yhteistyötaitoja, kuten kuuntelemista ja aloitteiden tekemistä sekä tehdään esityksiä hyödyntämällä omakielisen lähiympäristön ja median mahdollisuuksia. Harjoitellaan oman toiminnan arviointia ja palautteen vastaanottamista.	L2	Harjoitellaan erilaisia keskustelutilanteita, esim. mielipiteen esittämistä, omista kokemuksista kertomista, omaan elämään liittyvien tapahtumien kertomista, esim. perhe, harrastus. Harjoitellaan tunteiden tunnistamista ja rohkaistaan oppilasta kertomaan ja ilmaisemaan omia tunteitaan.
T2 Kannustaa oppilasta erilaisten ilmaisukeinojen käyttöön, myös ryhmä- ja vuorovaikutustilanteissa	Harjoitellaan yhteistyötaitoja, kuten kuuntelemista ja aloitteiden tekemistä sekä tehdään esityksiä hyödyntämällä omakielisen lähiympäristön ja median mahdollisuuksia. Harjoitellaan oman toiminnan arviointia ja palautteen vastaanottamista.	L2	Harjoitellaan erilaisia puhetilanteita ja puhetaitoja, esim. Ohjeiden selostaminen, haastattelu, esitelmä, keskustelu Harjoitellaan ryhmätyötaitoja, esim. esitelmien tekemistä ja esittämistä. Harjoitellaan draamaa mahdollisuuksien mukaan.
T3 Ohjata oppilasta arvioimaan omaa toimintaansa ja vastaanottamaan sekä antamaan palautetta	Harjoitellaan yhteistyötaitoja, kuten kuuntelemista ja aloitteiden tekemistä sekä tehdään esityksiä hyödyntämällä omakielisen lähiympäristön ja median mahdollisuuksia. Harjoitellaan oman toiminnan arviointia ja palautteen vastaanottamista.	L1	Tutustutaan oppilaan kanssa erilaisia arviointitapoja (esim. itsearviointi, vertaisarviointi, ryhmäarviointi). Ohjataan oppilasta antamaan itselleen ja toisilleen (rakentavia) palautteita toiminnastaan ja myös perustelemaan niitä. Harjoitellaan palautteiden vastaanottamista ja miten kehitetään itseään palautteiden avulla.

Tekstien tulkitseminen			
T4 Innostaa oppilasta omaehtoiseen lukemiseen ja omakielisten tekstien käyttöön kielitaidon mukaan	Työskennellään monipuolisesti erilaisten tekstien kanssa niin, että oppilaiden suhde omakieliseen tekstimaailmaan vahvistuu. Syvennetään lukemisen ja tekstien tulkinnan taitoa tutustumalla erilaisiin suullisiin ja kirjallisiin teksteihin, erityisesti kertoviin, kuvaaviin ja yksinkertaisiin kantaa ottaviin teksteihin. Harjoitellaan tekstin ymmärtämisen strategioita, muun muassa kysymistä, silmäilyä ja tiivistämistä. Keskustellaan teksteistä, jaetaan lukukokemuksia ja syvennetään tuntemusta siitä, miten erilaiset tekstit rakentuvat. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvarantoa.	L1, L4, L5	Kehitetään lukutaitoa tutustumalla eri tekstilajeihin, erityisesti lasten kirjallisuuteen. Harjoitellaan tekstin ymmärtämisen strategioita, muun muassa kysymistä ja silmäilyä. Keskustellaan teksteistä ja jaetaan lukukokemuksia.
T5 Ohjata oppilasta edistämään peruslukutaidon sujuvoittamista sekä tekstien ymmärtämisen taitoja ja lukemisen strategiataitoja	Työskennellään monipuolisesti erilaisten tekstien kanssa niin, että oppilaiden suhde omakieliseen tekstimaailmaan vahvistuu. Syvennetään lukemisen ja tekstien tulkinnan taitoa tutustumalla erilaisiin suullisiin ja kirjallisiin teksteihin, erityisesti kertoviin, kuvaaviin ja yksinkertaisiin kantaa ottaviin teksteihin. Harjoitellaan tekstin ymmärtämisen strategioita, muun muassa kysymistä, silmäilyä ja tiivistämistä. Keskustellaan teksteistä, jaetaan lukukokemuksia ja syvennetään tuntemusta siitä, miten erilaiset tekstit rakentuvat. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvarantoa.	L4, L5	Opitaan hahmottamaan erilaisia tekstilajeja ja keskustellaan niistä omien ymmärrysten pohjalta. Harjoitellaan ymmärtämään tekstin sisällön ydinasiat. Harjoitellaan tekstin uudelleen kertomista lyhyesti omin sanoin (suullisesti). Laajennetaan sanavarastoa.
T6 Ohjata oppilaita käyttämään lukutaitoaan ja tekstejä elämysten saamiseksi, tiedon hankkimiseksi ja arvioimiseksi sekä keskustelemaan teksteistä	Työskennellään monipuolisesti erilaisten tekstien kanssa niin, että oppilaiden suhde omakieliseen tekstimaailmaan vahvistuu. Syvennetään lukemisen ja tekstien tulkinnan taitoa tutustumalla erilaisiin suullisiin ja kirjallisiin teksteihin, erityisesti kertoviin, kuvaaviin ja yksinkertaisiin kantaa	L1, L2, L4	Tutustutaan verkossa, kirjastossa ja kotona oleviin erilaisiin kirjallisuuteen. Harjoitellaan opettajan johdolla tiedonhakua omalla kielellä, esim. verkkoa hyväksi käyttäen tai kirjastosta

	ottaviin teksteihin. Harjoitellaan tekstin ymmärtämisen strategioita, muun muassa kysymistä, silmäilyä ja tiivistämistä. Keskustellaan teksteistä, jaetaan lukukokemuksia ja syvennetään tuntemusta siitä, miten erilaiset tekstit rakentuvat. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvarantoa.		
Tekstien tuottaminen			
T7 Auttaa oppilasta kehittämään ilmaisuaan sekä positiivista suhtautumista kirjoittamiseen kielitaidon mukaan	Harjoitellaan kirjoittamisprosessin vaiheita sekä tekstin rakennetta. Harjoitellaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja sekä oman kielen oikeinkirjoituksen erityispiirteitä ja niiden käyttöä omassa tekstissä. Kirjoitetaan yksin ja yhdessä tekstejä sekä keskustellaan ja annetaan palautetta niistä.	L2	Harjoitellaan tuottaman omia tekstejä (esim. kirjoittamalla kuvien perusteella lauseita tai lyhyitä tarinoita), keskustellaan ja annetaan niistä palautetta. Totutellaan myös yhteisten tekstien tuottamiseen ja opitaan hahmottamaan erilaisia tekstilajeja myös kirjoittamisen kautta (esim. kertovat, kuvaavat ja kantaaottavat tekstit) Aloitetaan kirjeenvaihtoa omankielisten kanssa mahdollisuuksien mukaan (kirjeet kirjoitetaan käsin).
T8 Kannustaa oppilasta harjoittelemaan ja sujuvoittamaan kirjoittamisen perustaitoja sekä tekstien tuottamisen taitoa	Harjoitellaan kirjoittamisprosessin vaiheita sekä tekstin rakennetta. Harjoitellaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja sekä oman kielen oikeinkirjoituksen erityispiirteitä ja niiden käyttöä omassa tekstissä. Kirjoitetaan yksin ja yhdessä tekstejä sekä keskustellaan ja annetaan palautetta niistä.	L1, L2, L5	Harjoitellaan oman kielen oikeinkirjoituksen periaatteita. Harjoitellaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja.
T9 Innostaa oppilasta edistämään ajatusten ja kokemusten ilmaisemista asiateksteissä ja kaunokirjallisissa teksteissä	Harjoitellaan kirjoittamisprosessin vaiheita sekä tekstin rakennetta. Harjoitellaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja sekä oman kielen oikeinkirjoituksen erityispiirteitä ja niiden käyttöä omassa tekstissä. Kirjoitetaan yksin ja yhdessä tekstejä sekä keskustellaan ja annetaan palautetta niistä.	L1, L2	Harjoitellaan kirjoittamaan omia ajatuksia luetusta tekstistä. Harjoitellaan kirjoittamaan omia kokemuksia luetun tekstin tapahtumien mukaan/tapaan. Harjoitellaan kirjoittamaan luetun tekstin uudestaan omin sanoin lyhyesti.

Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen			
T10 Auttaa oppilasta ymmärtämään kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä pohtimaan äidinkielen merkitystä	Ohjataan pohtimaan kulttuurisen identiteetin muodostumista sekä oman äidinkielen käyttöä kotona, koulussa ja lähiympäristössä. Tutustutaan oman äidinkielen keskeisiin rakenteisiin.	L1, L2	Korostetaan oman äidinkielen merkitystä opetuksessa. Pohditaan eroavaisuuksia oman ja suomalaisen kulttuurin välillä. Otetaan oman kulttuurin juhlapäivät huomioon opetuksessa ja esitellään niitä muille ryhmille (eri kielisille oppilaille) mahdollisuuksien mukaan.
T11 Ohjata oppilasta tutustumaan keskeisiin rakenteisiin	Ohjataan pohtimaan kulttuurisen identiteetin muodostumista sekä oman äidinkielen käyttöä kotona, koulussa ja lähiympäristössä. Tutustutaan oman äidinkielen keskeisiin rakenteisiin.	L1, L2	Opitaan oman äidinkielen sanajärjestys. Opitaan sanaluokat: verbi, substantiivi ja adjektiivi. Harjoitellaan lausetyyppejä (mm. väite-, kysymys-, käsky- ja huudahduslauseet)
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena			
T12 Ohjata oppilasta hyödyntämään oman äidinkielen taitoa kaikessa oppimisessa ja kehittämään eri tiedonalojen kieltä	Tutustutaan eri oppiaineiden käsitteisiin ja tekstikäytänteisiin sekä vertaillaan tiedonalojen tekstejä. Harjoitellaan omakielisen tiedon hakua ja median käyttöä. Esitellään ja harjoitellaan erilaisia kielenoppimisen strategioita.	L1, L4	Tutustutaan eri oppiaineiden sanastoon mahdollisuuksien mukaan. Harjoitellaan etsimään tietoja erilaisista lähteistä, vertaillaan ja pohditaan löydettyjen tietojen luotettavuutta.
T13 Tarjota oppilaalle välineitä omakielisen tiedon etsimiseen, pohtimiseen ja arviointiin sekä tukea oppilasta omaksumaan itseohjautuva tapa opiskella omaa äidinkieltään	Tutustutaan eri oppiaineiden käsitteisiin ja tekstikäytänteisiin sekä vertaillaan tiedonalojen tekstejä. Harjoitellaan omakielisen tiedon hakua ja median käyttöä. Esitellään ja harjoitellaan erilaisia kielenoppimisen strategioita.	L1, L4, L5	Harjoitellaan erilaisia kielenoppimisen strategioita. Pyritään laajentamaan oppimisympäristöä luokkahuoneen ulkopuolelle (mahdollisuuksien mukaan).

Perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokalla 4.

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen	Sisällöt 4.lk
VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN			
T1 Kannustaa oppilasta toimimaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	Harjoitellaan yhteistyötaitoja, kuten kuuntelemista ja aloitteiden tekemistä sekä tehdään esityksiä hyödyntämällä omakielisen lähiympäristön ja median mahdollisuuksia. Harjoitellaan oman toiminnan arviointia ja palautteen vastaanottamista.	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu	Harjoitellaan lisää erilaisia keskustelutilanteita, esim. kysymyksiä esittämistä, mielipiteen ja perustelujen esittämistä. Harjoitellaan tunteiden tunnistamista ja ilmaisemista.
T2 Kannustaa oppilasta erilaisten ilmaisukeinojen käyttöön, myös ryhmä- ja vuorovaikutustilanteissa	Harjoitellaan yhteistyötaitoja, kuten kuuntelemista ja aloitteiden tekemistä sekä tehdään esityksiä hyödyntämällä omakielisen lähiympäristön ja median mahdollisuuksia. Harjoitellaan oman toiminnan arviointia ja palautteen vastaanottamista.	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu	Harjoitellaan lisää erilaisia puhetilanteita ja puhetaitoja, esim. ohjeiden ja tapahtumien selostaminen, haastattelu, esitelmä, keskustelu Harjoitellaan ryhmätyötaitoja, esim. tehdään esitelmiä omasta ja toisesta kulttuurista ja perinteistä ja esitellään niitä muille. Harjoitellaan draamaa mahdollisuuksien mukaan.
T3 Ohjata oppilasta arvioimaan omaa toimintaansa ja vastaanottamaan sekä antamaan palautetta siitä	Harjoitellaan yhteistyötaitoja, kuten kuuntelemista ja aloitteiden tekemistä sekä tehdään esityksiä hyödyntämällä omakielisen lähiympäristön ja median mahdollisuuksia. Harjoitellaan oman toiminnan arviointia ja palautteen vastaanottamista.	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen	Harjoitellaan oppilaan kanssa erilaisia arviointitapoja, erityisesti itsearviointiin. Harjoitellaan antamaan toiselle (rakentavia) palautetta ja vastaanottamaan palautteita. Harjoitellaan edelleen itseään kehittämistä palautteiden avulla.

Tekstien tulkitseminen			
T4 Innostaa oppilasta omaehtoiseen lukemiseen ja omakielisten tekstien käyttöön kielitaidon mukaan	Työskennellään monipuolisesti erilaisten tekstien kanssa niin, että oppilaiden suhde omakieliseen tekstimaailmaan vahvistuu. Syvennetään lukemisen ja tekstien tulkinnan taitoa tutustumalla erilaisiin suullisiin ja kirjallisiin teksteihin, erityisesti kertoviin, kuvaaviin ja yksinkertaisiin kantaa ottaviin teksteihin. Harjoitellaan tekstin ymmärtämisen strategioita, muun muassa kysymistä, silmäilyä ja tiivistämistä. Keskustellaan teksteistä, jaetaan lukukokemuksia ja syvennetään tuntemusta siitä, miten erilaiset tekstit rakentuvat. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvarantoa.	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L4 Monilukutaito L5 Tieto- ja viestintä- teknologinen osaaminen	Kehitetään lisää lukutaitoa tutustumalla erilaisiin tekstilajeihin. Verkkomateriaaleja tai oppilaan omia kirjallisuuksia voidaan käyttää myös hyväkseen. Harjoitellaan lisää tekstin ymmärtämisen strategioita, muun muassa kysymistä, silmäilyä ja tiivistämistä. Keskustellaan teksteistä ja jaetaan lukukokemuksia.
T5 Ohjata oppilasta edistämään peruslukutaidon sujuvoittamista sekä tekstien ymmärtämisen taitoja ja lukemisen strategiataitoja	Työskennellään monipuolisesti erilaisten tekstien kanssa niin, että oppilaiden suhde omakieliseen tekstimaailmaan vahvistuu. Syvennetään lukemisen ja tekstien tulkinnan taitoa tutustumalla erilaisiin suullisiin ja kirjallisiin teksteihin, erityisesti kertoviin, kuvaaviin ja yksinkertaisiin kantaa ottaviin teksteihin. Harjoitellaan tekstin ymmärtämisen strategioita, muun muassa kysymistä, silmäilyä ja tiivistämistä. Keskustellaan teksteistä, jaetaan lukukokemuksia ja syvennetään tuntemusta siitä, miten erilaiset tekstit rakentuvat. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvarantoa.	L4 Monilukutaito L5 Tieto- ja viestintä- teknologinen osaaminen	Opitaan edelleen hahmottamaan erilaisia tekstilajeja ja keskustellaan niistä omien ymmärrysten pohjalta. Harjoitellaan ymmärtämään ja löytämään tekstin sisällön ydinasiat. Harjoitellaan vastaamaan ja tekemään kysymyksiä tekstin pohjalta. Laajennetaan edelleen sanavarastoa.
T6 Ohjata oppilaita käyttämään lukutaitoaan ja tekstejä elämysten saamiseksi, tiedon hankkimiseksi ja arvioimiseksi sekä keskustelemaan teksteistä	Työskennellään monipuolisesti erilaisten tekstien kanssa niin, että oppilaiden suhde omakieliseen tekstimaailmaan vahvistuu. Syvennetään lukemisen ja tekstien tulkinnan taitoa tutustumalla erilaisiin suullisiin ja kirjallisiin teksteihin, erityisesti kertoviin, kuvaaviin ja yksinkertaisiin kantaa ottaviin	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L2	Luetaan yhdessä verkosta, kirjastosta tai kotolta löytyviä kirjallisuuksia (esim. valitaan kirjasta jonkun lyhyen tekstin tai katkelman ja luetaan/käydään läpi yhdessä tunnilla) ja keskustellaan niistä omien kokemusten pohjalta.

	teksteihin. Harjoitellaan tekstin ymmärtämisen strategioita, muun muassa kysymistä, silmäilyä ja tiivistämistä. Keskustellaan teksteistä, jaetaan lukukokemuksia ja syvennetään tuntemusta siitä, miten erilaiset tekstit rakentuvat. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvarantoa.	Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L4 Monilukutaito	Harjoitellaan kirjaston hakupalvelun käyttöä. Harjoitellaan tiedonhakua verkosta ja keskustellaan niistä opettajan johdolla.
Tekstien tuottaminen			
T7 Auttaa oppilasta kehittämään ilmaisuaan sekä positiivista suhtautumista kirjoittamiseen kielitaidon mukaan	Harjoitellaan kirjoittamisprosessin vaiheita sekä tekstin rakennetta. Harjoitellaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja sekä oman kielen oikeinkirjoituksen erityispiirteitä ja niiden käyttöä omassa tekstissä. Kirjoitetaan yksin ja yhdessä tekstejä sekä keskustellaan ja annetaan palautetta niistä.	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu	Harjoitellaan edelleen tuottamaan omia tekstejä - yksin ja/tai ryhmässä (esim. kirjoittamalla lyhyitä itse keksimiä tarinoita), keskustellaan ja annetaan niistä palautetta. Harjoitellaan ottamaan rakentavasta palautteesta osia omaan kirjoitusprosessiinsa ja muokataan teksteistään saamansa palautteen suuntaisesti. Jatketaan kirjeenvaihtoa oman kielisten kanssa mahdollisuuksien mukaan.
T8 Kannustaa oppilasta harjoittelemaan ja sujuvoittamaan kirjoittamisen perustaitoja sekä tekstien tuottamisen taitoa	Harjoitellaan kirjoittamisprosessin vaiheita sekä tekstin rakennetta. Harjoitellaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja sekä oman kielen oikeinkirjoituksen erityispiirteitä ja niiden käyttöä omassa tekstissä. Kirjoitetaan yksin ja yhdessä tekstejä sekä keskustellaan ja annetaan palautetta niistä.	L1 L2 L5	Harjoitellaan edelleen oikeinkirjoituksen periaatteita (esim. piste, pilkku, iso alkukirjain, sanajärjestys). Harjoitellaan sanelua. Harjoitellaan lisää näppäintaitoja.
T9 Innostaa oppilasta edistämään ajatusten ja kokemusten ilmaisemista asiateksteissä ja kaunokirjallisissa teksteissä	Harjoitellaan kirjoittamisprosessin vaiheita sekä tekstin rakennetta. Harjoitellaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja sekä oman kielen oikeinkirjoituksen erityispiirteitä ja niiden käyttöä omassa tekstissä. Kirjoitetaan yksin ja yhdessä tekstejä sekä keskustellaan ja annetaan palautetta niistä.	L1 L2	Harjoitellaan edelleen kirjoittamaan omia ajatuksia ja mielipiteitä luetusta tekstistä ja jostakin asiasta. Harjoitellaan edelleen kirjoittamaan omia kokemuksia.

Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen			
T10 Auttaa oppilasta ymmärtämään kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä pohtimaan äidinkielen merkitystä	Ohjataan pohtimaan kulttuurisen identiteetin muodostumista sekä oman äidinkielen käyttöä kotona, koulussa ja lähiympäristössä. Tutustutaan oman äidinkielen keskeisiin rakenteisiin.	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu	Keskustellaan eri kulttuureista ja havainnoidaan niitä yhdistäviä piirteitä. Ohjataan (ja tuetaan) hahmottamaan oman kielellisen kulttuuritaustan suhdetta ympäröivään maailmaan
T11 Ohjata oppilasta tutustumaan keskeisiin rakenteisiin	Ohjataan pohtimaan kulttuurisen identiteetin muodostumista sekä oman äidinkielen käyttöä kotona, koulussa ja lähiympäristössä. Tutustutaan oman äidinkielen keskeisiin rakenteisiin.	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu	Tunnistetaan oman äidinkielen erilaisia kielimuotoja ja puhujia. Kerrataan oman kielen sanajärjestystä. Kerrataan sanaluokat: substantiivi, verbi ja adjektiivi. Kerrataan lausetyyppejä (mm. väite-, kysymys-, käsky- ja huudahduslauseet).
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena			
T12 Ohjata oppilasta hyödyntämään oman äidinkielen taitoa kaikessa oppimisessa ja kehittämään eri tiedonalojen kieltä	Tutustutaan eri oppiaineiden käsitteisiin ja tekstikäytänteisiin sekä vertaillaan tiedonalojen tekstejä. Harjoitellaan omakielisen tiedon hakua ja median käyttöä. Esitellään ja harjoitellaan erilaisia kielenoppimisen strategioita.	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L4 Monilukutaito	Tutustutaan edelleen eri oppiaineiden sanastoon. Hyödynnetään oman kielen mediaa tai muita viestintävälinettä opetuksessa (mahdollisuuksien mukaan)

T13 Tarjota oppilaalle välineitä omakielisen tiedon etsimiseen, pohtimiseen ja arviointiin sekä tukea oppilasta omaksumaan itseohjautuva tapa opiskella omaa äidinkieltään	Tutustutaan eri oppiaineiden käsitteisiin ja tekstikäytänteisiin sekä vertaillaan tiedonalojen tekstejä. Harjoitellaan omakielisen tiedon hakua ja median käyttöä. Esitellään ja harjoitellaan erilaisia kielenoppimisen strategioita.	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L4 Monilukutaito L5 Tieto- ja viestintä- teknologinen osaaminen	Harjoitellaan lisää erilaisia kielenoppimisen strategioita. Hyödynnetään erilaisia oppimiseen tarkoitettuja ohjelmia opetuksessa, esim. Kahoot!, Quizlet, yms.

Perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokalla 5.

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen	Sisällöt 5.lk
VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN			
T1 Kannustaa oppilasta toimimaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	Harjoitellaan yhteistyötaitoja, kuten kuuntelemista ja aloitteiden tekemistä sekä tehdään esityksiä hyödyntämällä omakielisen lähiympäristön ja median mahdollisuuksia. Harjoitellaan oman toiminnan arviointia ja palautteen vastaanottamista.	L2	Vahvistetaan vuorovaikutustaitoja tutustumalla oman kielen erilaisiin murteisiin. Kehitetään mielipiteen ja perustelujen esittämistä ja harjoitellaan aloitteen tekemistä vuorovaikutustilanteissa.
T2 Kannustaa oppilasta erilaisten ilmaisukeinojen käyttöön, myös ryhmä- ja vuorovaikutustilanteissa	Harjoitellaan yhteistyötaitoja, kuten kuuntelemista ja aloitteiden tekemistä sekä tehdään esityksiä hyödyntämällä omakielisen lähiympäristön ja median mahdollisuuksia. Harjoitellaan oman toiminnan arviointia ja palautteen vastaanottamista.	L2	Kehitetään puhetaitoja, esim. erilaisien tapahtumien selostaminen, esineiden kuvaileminen, haastattelu, esitelmä, keskustelu Harjoitellaan ryhmätyötaitoja ja vertaisoppimista. Käytetään erilaisia draaman keinoja mahdollisuuksien mukaan.
T3 Ohjata oppilasta arvioimaan omaa toimintaansa ja vastaanottamaan sekä antamaan palautetta siitä	Harjoitellaan yhteistyötaitoja, kuten kuuntelemista ja aloitteiden tekemistä sekä tehdään esityksiä hyödyntämällä omakielisen lähiympäristön ja median mahdollisuuksia. Harjoitellaan oman toiminnan arviointia ja palautteen vastaanottamista.	L1	Kehitetään itsearviointia ja harjoitellaan vertaisarviointia. Annetaan toisilleen rakentavia palautteita ja harjoitellaan käsittelemään saamiaan palautteitaan.

Tekstien tulkitseminen			
T4 Innostaa oppilasta omaehtoiseen lukemiseen ja omakielisten tekstien käyttöön kielitaidon mukaan	Työskennellään monipuolisesti erilaisten tekstien kanssa niin, että oppilaiden suhde omakieliseen tekstimaailmaan vahvistuu. Syvennetään lukemisen ja tekstien tulkinnan taitoa tutustumalla erilaisiin suullisiin ja kirjallisiin teksteihin, erityisesti kertoviin, kuvaaviin ja yksinkertaisiin kantaa ottaviin teksteihin. Harjoitellaan tekstin ymmärtämisen strategioita, muun muassa kysymistä, silmäilyä ja tiivistämistä. Keskustellaan teksteistä, jaetaan lukukokemuksia ja syvennetään tuntemusta siitä, miten erilaiset tekstit rakentuvat. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvarantoa.	L1, L4, L5	Luetaan erilaisia tekstilajeja ja harjoitellaan tulkitsemaan niitä. Tutustutaan ja opitaan miten erilaiset tekstit rakentuvat.
T5 Ohjata oppilasta edistämään peruslukutaidon sujuvoittamista sekä tekstien ymmärtämisen taitoja ja lukemisen strategiataitoja	Työskennellään monipuolisesti erilaisten tekstien kanssa niin, että oppilaiden suhde omakieliseen tekstimaailmaan vahvistuu. Syvennetään lukemisen ja tekstien tulkinnan taitoa tutustumalla erilaisiin suullisiin ja kirjallisiin teksteihin, erityisesti kertoviin, kuvaaviin ja yksinkertaisiin kantaa ottaviin teksteihin. Harjoitellaan tekstin ymmärtämisen strategioita, muun muassa kysymistä, silmäilyä ja tiivistämistä. Keskustellaan teksteistä, jaetaan lukukokemuksia ja syvennetään tuntemusta siitä, miten erilaiset tekstit rakentuvat. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvarantoa.	L4, L5	Luetaan erilaisia tekstilajeja mahdollisuuksien mukaan. Opitaan löytämään tekstin sisällön ydinasiat ja harjoitellaan luetun tekstin tiivistämistä. Opitaan vastaamaan ja tekemään kysymyksiä tekstin pohjalta. Harjoitellaan tekstien lukemista ääneen lukutaidon sujuvoittamiseksi. Laajennetaan sana- ja käsitevarantoa.
T6 Ohjata oppilaita käyttämään lukutaitoa ja tekstejä elämysten saamiseksi, tiedon hankkimiseksi ja arvioimiseksi sekä keskustelemaan teksteistä	Työskennellään monipuolisesti erilaisten tekstien kanssa niin, että oppilaiden suhde omakieliseen tekstimaailmaan vahvistuu. Syvennetään lukemisen ja tekstien tulkinnan taitoa tutustumalla erilaisiin suullisiin ja kirjallisiin teksteihin, erityisesti kertoviin, kuvaaviin ja yksinkertaisiin kantaa ottaviin teksteihin. Harjoitellaan tekstin ymmärtämisen strategioita, muun muassa kysymistä, silmäilyä ja tiivistämistä.	L1, L2, L4	Luetaan lisää erilaisia kirjallisuuksia ja keskustellaan niistä omien kokemusten pohjalta. Harjoitellaan tekemään yksinkertainen kirja esitelmä. Kirjana voi olla esim. joku lyhyt oman äidinkielen lastenkirja tai satukirja. Kirja voi olla myös suomenkielinen, oppilas esittelee kyseisen kirjan sitten omalla kielellä. (Tässä voi olla myös yhteistyössä äidinkielen tai S2 tuntien kanssa, jos niillä

	Keskustellaan teksteistä, jaetaan lukukokemuksia ja syvennetään tuntemusta siitä, miten erilaiset tekstit rakentuvat. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvarantoa.		tunneilla luetaan joku kirja, niin oppilas voi tehdä siitä kirjasta esitelmän omalla kielellä) Rohkaistaan oppilaita käyttämään kirjaston monipuolisia palveluita ja tarjontaa. Tutustutaan sanojen luokitteluun ja niiden välisiin suhteisiin tekstissä. Harjoitellaan tiedonhankintaa verkosta ja opitaan vertailemaan löytämäänsä tietoa ja arvioimaan sen luotettavuutta.
Tekstien tuottaminen			
T7 Auttaa oppilasta kehittämään ilmaisuun sekä positiivista suhtautumista kirjoittamiseen kielitaidon mukaan	Harjoitellaan kirjoittamisprosessin vaiheita sekä tekstin rakennetta. Harjoitellaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja sekä oman kielen oikeinkirjoituksen erityispiirteitä ja niiden käyttöä omassa tekstissä. Kirjoitetaan yksin ja yhdessä tekstejä sekä keskustellaan ja annetaan palautetta niistä.	L2	Hahmotetaan jo eri tekstilajien eroavaisuuksia ja harjoitellaan itsekin tuottamaan eri tyyppisiä tekstejä (esim. yksinkertainen kantaa ottava teksti, kertomus, mielipide). Harjoitellaan edelleen muokkaamaan teksteistään saamansa palautteen suuntaisesti. Jatketaan kirjeenvaihtoa oman kielisten kanssa mahdollisuuksien mukaan.
T8 Kannustaa oppilasta harjoittelemaan ja sujuvoittamaan kirjoittamisen perustaitoja sekä tekstien tuottamisen taitoa	Harjoitellaan kirjoittamisprosessin vaiheita sekä tekstin rakennetta. Harjoitellaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja sekä oman kielen oikeinkirjoituksen erityispiirteitä ja niiden käyttöä omassa tekstissä. Kirjoitetaan yksin ja yhdessä tekstejä sekä keskustellaan ja annetaan palautetta niistä.	L1, L2, L5	Vahvistetaan oikeinkirjoituksen periaatteita ja harjoitellaan kappaleen jakoa teksteissään. Harjoitellaan lisää saneluja. Vahvistetaan näppäintaitoja.
T9 Innostaa oppilasta edistämään ajatusten ja kokemusten	Harjoitellaan kirjoittamisprosessin vaiheita sekä tekstin rakennetta. Harjoitellaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja sekä oman kielen	L1, L2	Harjoitellaan kirjoittamisprosessin vaiheita sekä tekstin rakennetta.

ilmaisemista asiateksteissä ja kaunokirjallisissa teksteissä	oikeinkirjoituksen erityispiirteitä ja niiden käyttöä omassa tekstissä. Kirjoitetaan yksin ja yhdessä tekstejä sekä keskustellaan ja annetaan palautetta niistä.		Osataan kirjoittaa omia ajatuksia, mielipiteitä ja kokemuksia jostakin asiasta lyhyesti.
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen			
T10 Auttaa oppilasta ymmärtämään kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä pohtimaan äidinkielen merkitystä	Ohjataan pohtimaan kulttuurisen identiteetin muodostumista sekä oman äidinkielen käyttöä kotona, koulussa ja lähiympäristössä. Tutustutaan oman äidinkielen keskeisiin rakenteisiin.	L1, L2	Syvennetään oman kulttuurin tuntemusta. Rohkaistaan oppilaita käyttämään omaa äidinkieltään myös koulun ulkopuolella, esim. kotona ja/tai oman yhteisön järjestämissä tilaisuuksissa.
T11 Ohjata oppilasta tutustumaan keskeisiin rakenteisiin	Ohjataan pohtimaan kulttuurisen identiteetin muodostumista sekä oman äidinkielen käyttöä kotona, koulussa ja lähiympäristössä. Tutustutaan oman äidinkielen keskeisiin rakenteisiin.	L1, L2	Osataan oman kielen keskeisimmät kieliopit: sanajärjestys, sanaluokat (substantiivi, verbi, adjektiivi), erilaiset lausetyypit Harjoitellaan lisää muita oman kielen kielioppeja.
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena			
T12 Ohjata oppilasta hyödyntämään oman äidinkielen taitoa kaikessa oppimisessa ja kehittämään eri tiedonalojen kieltä	Tutustutaan eri oppiaineiden käsitteisiin ja tekstikäytänteisiin sekä vertaillaan tiedonalojen tekstejä. Harjoitellaan omakielisen tiedon hakua ja median käyttöä. Esitellään ja harjoitellaan erilaisia kielenoppimisen strategioita.	L1, L4	Opitaan tarvittaessa eri oppiaineiden vaikeat käsitteet omalla kielellä. Tässä voi esim. olla yhteistyössä luokanopettajan kanssa. Harjoitellaan vertailemaan tiedonalojen tekstejä.
T13 Tarjota oppilaalle välineitä omakielisen tiedon etsimiseen, pohtimiseen ja arviointiin sekä tukea oppilasta omaksumaan itseohjautuva tapa opiskella omaa äidinkieltään	Tutustutaan eri oppiaineiden käsitteisiin ja tekstikäytänteisiin sekä vertaillaan tiedonalojen tekstejä. Harjoitellaan omakielisen tiedon hakua ja median käyttöä. Esitellään ja harjoitellaan erilaisia kielenoppimisen strategioita.	L1, L4, L5	Harjoitellaan jatkuvasti omankielisen tiedon hakua, erityisesti kehitetään lähdekriittisyyttä Hyödynnetään opittuja kielenoppimisen strategioita.

Perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokalla 6.

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen	Sisällöt 6.lk
VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA TOIMIMINEN			
T1 Kannustaa oppilasta toimimaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	Harjoitellaan yhteistyötaitoja, kuten kuuntelemista ja aloitteiden tekemistä sekä tehdään esityksiä hyödyntämällä omakielisen lähiympäristön ja median mahdollisuuksia. Harjoitellaan oman toiminnan arviointia ja palautteen vastaanottamista.	L2	Rohkaistaan oppilasta osallistumaan erilaisiin tilaisuuksiin mahdollisuuksien mukaan, esim. oman yhteisön järjestämiin juhliin ja tilaisuuksiin tai erilaisiin kulttuuritapahtumiin. Vahvistetaan mielipiteen ja niiden perustelujen esittämistä sekä aloitteen tekemistä vuorovaikutustilanteissa.
T2 Kannustaa oppilasta erilaisten ilmaisukeinojen käyttöön, myös ryhmä- ja vuorovaikutustilanteissa	Harjoitellaan yhteistyötaitoja, kuten kuuntelemista ja aloitteiden tekemistä sekä tehdään esityksiä hyödyntämällä omakielisen lähiympäristön ja median mahdollisuuksia. Harjoitellaan oman toiminnan arviointia ja palautteen vastaanottamista.	L2	Hyödynnetään erilaisia mediavälineitä puhetaitojen edistämiseksi mahdollisuuksien mukaan. Vahvistetaan ryhmätyötaitoja ja vertaisoppimista.
T3 Ohjata oppilasta arvioimaan omaa toimintaansa ja vastaanottamaan sekä antamaan palautetta siitä	Harjoitellaan yhteistyötaitoja, kuten kuuntelemista ja aloitteiden tekemistä sekä tehdään esityksiä hyödyntämällä omakielisen lähiympäristön ja median mahdollisuuksia. Harjoitellaan oman toiminnan arviointia ja palautteen vastaanottamista.	L1	Tehdään itsearviointia ja vertaisarviointia säännöllisesti, esim. kuukauden välein. Hyödynnetään saatuja palautteita löytääkseen omia vahvuuksia.
Tekstien tulkitseminen			
T4 Innostaa oppilasta omaehtoiseen lukemiseen ja omakielisten tekstien käyttöön kielitaidon mukaan	Työskennellään monipuolisesti erilaisten tekstien kanssa niin, että oppilaiden suhde omakieliseen tekstimaailmaan vahvistuu. Syvennetään lukemisen ja tekstien tulkinnan taitoa tutustumalla erilaisiin suullisiin ja kirjallisiin teksteihin, erityisesti kertoviin, kuvaaviin ja yksinkertaisiin kantaa ottaviin teksteihin. Harjoitellaan tekstin ymmärtämisen strategioita,	L1, L4, L5	Tutustutaan eri genreihin kuuluviin tekstilajityyppeihin esim. kertovat, kuvaavat, viihdyttävät, kantaaottavat, päiväkirjat, runot, uutiset, blogit, vlogit, ym. Luetaan sovittu teos tai tekstikatkelmat.

	muun muassa kysymistä, silmäilyä ja tiivistämistä. Keskustellaan teksteistä, jaetaan lukukokemuksia ja syvennetään tuntemusta siitä, miten erilaiset tekstit rakentuvat. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvaramia.		
T5 Ohjata oppilasta edistämään peruslukutaidon sujuvoittamista sekä tekstien ymmärtämisen taitoja ja lukemisen strategiataitoja	Työskennellään monipuolisesti erilaisten tekstien kanssa niin, että oppilaiden suhde omakieliseen tekstimaailmaan vahvistuu. Syvennetään lukemisen ja tekstien tulkinnan taitoa tutustumalla erilaisiin suullisiin ja kirjallisiin teksteihin, erityisesti kertoviin, kuvaaviin ja yksinkertaisiin kantaottaviin teksteihin. Harjoitellaan tekstin ymmärtämisen strategioita, muun muassa kysymistä, silmäilyä ja tiivistämistä. Keskustellaan teksteistä, jaetaan lukukokemuksia ja syvennetään tuntemusta siitä, miten erilaiset tekstit rakentuvat. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvaramia.	L4, L5	Syvennetään lukutaitoa lukemalla lisää erilaisia tekstilajeja ja opitaan tekemään niistä johtopäätöksiä. Osataan vastaamaan ja tekemään kysymyksiä tekstin pohjalta. Löydetään tekstin sisällön ydinasiat ja harjoitellaan edelleen tekstin tiivistämistä. Laajennetaan edelleen sana- ja käsitevarastoa.
T6 Ohjata oppilaita käyttämään lukutaitoaan ja tekstejä elämysten saamiseksi, tiedon hankkimiseksi ja arvioimiseksi sekä keskustelemaan teksteistä	Työskennellään monipuolisesti erilaisten tekstien kanssa niin, että oppilaiden suhde omakieliseen tekstimaailmaan vahvistuu. Syvennetään lukemisen ja tekstien tulkinnan taitoa tutustumalla erilaisiin suullisiin ja kirjallisiin teksteihin, erityisesti kertoviin, kuvaaviin ja yksinkertaisiin kantaottaviin teksteihin. Harjoitellaan tekstin ymmärtämisen strategioita, muun muassa kysymistä, silmäilyä ja tiivistämistä. Keskustellaan teksteistä, jaetaan lukukokemuksia ja syvennetään tuntemusta siitä, miten erilaiset tekstit rakentuvat. Kartutetaan sana- ja ilmaisuvaramia.	L1, L2, L4	Luetaan joku teos tai tekstikatkelman ja tehdään siitä esitelmän. (Voi esim. yhdistää kohta T4:n kanssa) Tutustutaan edelleen sanojen luokitteluun ja niiden välisiin suhteisiin teksteissä. Vahvistetaan tiedonhankintataitoja verkosta ja opitaan edelleen vertailemaan löytämäänsä tietoa ja arvioimaan sen luotettavuutta.

Tekstien tuottaminen			
T7 Auttaa oppilasta kehittämään ilmaisuaan sekä positiivista suhtautumista kirjoittamiseen kielitaidon mukaan	Harjoitellaan kirjoittamisprosessin vaiheita sekä tekstin rakennetta. Harjoitellaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja sekä oman kielen oikeinkirjoituksen erityispiirteitä ja niiden käyttöä omassa tekstissä. Kirjoitetaan yksin ja yhdessä tekstejä sekä keskustellaan ja annetaan palautetta niistä.	L2	Harjoitellaan edelleen tuottamaan erilaisia tekstityyppejä (kertovat, kuvaavat, viihdyttävät, kantaaottavat, päiväkirjat, runot, uutiset, blogit, vlogit ym.) Harjoitellaan edelleen muokkaamaan teksteistään saamansa palautteen suuntaiseksi. Jatketaan kirjeenvaihtoa oman kielisten kanssa mahdollisuuksien mukaan.
T8 Kannustaa oppilasta harjoittelemaan ja sujuvoittamaan kirjoittamisen perustaitoja sekä tekstien tuottamisen taitoa	Harjoitellaan kirjoittamisprosessin vaiheita sekä tekstin rakennetta. Harjoitellaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja sekä oman kielen oikeinkirjoituksen erityispiirteitä ja niiden käyttöä omassa tekstissä. Kirjoitetaan yksin ja yhdessä tekstejä sekä keskustellaan ja annetaan palautetta niistä.	L1, L2, L5	Vahvistetaan edelleen oikeinkirjoituksen periaatteita. Luodaan kokemuksia yksilö-, pari-, ryhmä- kuin luokan yhteisistä kirjoitusprosesseista. Hallitaan näppäintaidot.
T9 Innostaa oppilasta edistämään ajatusten ja kokemusten ilmaisemista asiateksteissä ja kaunokirjallisissa teksteissä	Harjoitellaan kirjoittamisprosessin vaiheita sekä tekstin rakennetta. Harjoitellaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja sekä oman kielen oikeinkirjoituksen erityispiirteitä ja niiden käyttöä omassa tekstissä. Kirjoitetaan yksin ja yhdessä tekstejä sekä keskustellaan ja annetaan palautetta niistä.	L1, L2	Harjoitellaan edelleen kirjoittamisprosessin vaiheita sekä tekstin rakennetta. Kirjoitetaan omia ajatuksia, mielipiteitä ja kokemuksia luetuista teksteistä ja/tai jostakin asiasta.

Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen			
T10 Auttaa oppilasta ymmärtämään kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä pohtimaan äidinkielen merkitystä	Ohjataan pohtimaan kulttuurisen identiteetin muodostumista sekä oman äidinkielen käyttöä kotona, koulussa ja lähiympäristössä. Tutustutaan oman äidinkielen keskeisiin rakenteisiin.	L1, L2	Syvennetään edelleen oman kulttuurin tuntemusta ja myös muita kulttuuria mahdollisuuksien mukaan. Rohkaistaan oppilaita käyttämään ja hyödyntämään omaa äidinkieltään myös koulun ulkopuolella, esim. kotona ja/tai oman yhteisön järjestämissä tilaisuuksissa.
T11 Ohjata oppilasta tutustumaan keskeisiin rakenteisiin	Ohjataan pohtimaan kulttuurisen identiteetin muodostumista sekä oman äidinkielen käyttöä kotona, koulussa ja lähiympäristössä. Tutustutaan oman äidinkielen keskeisiin rakenteisiin.	L1, L2	Hallitaan oman kielen keskeisimmät kieliopit, mm. sanajärjestys, sanaluokat, erilaiset lausetyypit, pisteen ja pilkkukäyttö, jne. Harjoitellaan lisää muita oman kielen kielioppeja.
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena			
T12 Ohjata oppilasta hyödyntämään oman äidinkielen taitoa kaikessa oppimisessa ja kehittämään eri tiedonalojen kieltä	Tutustutaan eri oppiaineiden käsitteisiin ja tekstikäytänteisiin sekä vertaillaan tiedonalojen tekstejä. Harjoitellaan omakielisen tiedon hakua ja median käyttöä. Esitellään ja harjoitellaan erilaisia kielenoppimisen strategioita.	L1, L4	Opitaan tarpeen mukaan eri oppiaineiden sanastoja ja käsitteitä. Harjoitellaan lisää vertailemaan tiedonalojen tekstejä.
T13 Tarjota oppilaalle välineitä omakielisen tiedon etsimiseen, pohtimiseen ja arviointiin sekä tukea oppilasta omaksumaan itseohjautuva tapa opiskella omaa äidinkieltään	Tutustutaan eri oppiaineiden käsitteisiin ja tekstikäytänteisiin sekä vertaillaan tiedonalojen tekstejä. Harjoitellaan omakielisen tiedon hakua ja median käyttöä. Esitellään ja harjoitellaan erilaisia kielenoppimisen strategioita.	L1, L4, L5	Harjoitellaan oman kielen tiedonhalua ja kehitetään edelleen lähdekriittisyyttä Hyödynnetään opittuja kielenoppimisen strategioita. Ohjataan oppilasta seuraamaan säännöllisesti eri medioita (esim. omankielen uutisia)

Perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen hyvän osaamisen kuvaus 6. vuosiluokan päätteeksi

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet	Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Hyvän osaamisen kuvaus
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen			
T1 kannustaa oppilasta toimimaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	S1	Vuorovaikutustaidot	Oppilas osallistuu erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin. Oppilas kuuntelee ryhmän jäsenten näkemyksiä, ottaa heidät huomioon ja tekee aloitteita vuorovaikutustilanteissa.
T2 kannustaa oppilasta erilaisten ilmaisukeinojen käyttöön, myös ryhmä- ja vuorovaikutustilanteissa	S1	Erilaisten ilmaisukeinojen käyttö	Oppilas osaa käyttää erilaisia ilmaisukeinoja.
T3 ohjata oppilasta arvioimaan omaa toimintaansa ja vastaanottamaan sekä antamaan palautetta	S1	Oman toiminnan arvioiminen sekä palautteen vastaanottaminen ja antaminen	Oppilas osaa ohjatusti arvioida toimintaansa sekä ottaa vastaan ja antaa palautetta.
Tekstien tulkitseminen			
T4 innostaa oppilasta lukemiseen ja omakielisten tekstien käyttöön kielitaidon mukaan	S2	Lukeminen ja omakielisten tekstien käyttö	Oppilas lukee sovitut teokset tai tekstikatkelmat.
T5 ohjata oppilasta edistämään peruslukutaidon sujuvoitumista sekä tekstien ymmärtämisen taitoja ja lukemisen strategiataitoja	S2	Peruslukutaidon sujuvoituminen sekä tekstien ymmärtämisen ja lukemisen strategiataitojen hallinta	Oppilaan peruslukutaito on sujuvoitunut. Oppilas ymmärtää sisällön ydinasiat ja osaa käyttää joitakin ymmärtämisen perusstrategioita, esimerkiksi tehdä kysymyksiä ja johtopäätöksiä.
T6 ohjata oppilaita käyttämään lukutaitoaan ja tekstejä elämysten saamiseksi, tiedon hankkimiseksi ja arvioimiseksi sekä keskustelemaan teksteistä	S2	Lukutaidon ja tekstien käyttö	Oppilas osaa hyödyntää lukutaitoaan ja tekstejä elämysten saamiseksi, tiedon hankkimiseksi ja arvioimiseksi sekä osaa keskustella teksteistä omien kokemustensa pohjalta.
Tekstien tuottaminen			
T7 auttaa oppilasta kehittämään ilmaisuaan sekä positiivista	S3	Ilmaisu tekstien tuottamisessa	Oppilas osaa käyttää teksteissään jossain määrin erilaisia ilmaisuja.

suhtautumista kirjoittamiseen kielitaidon mukaan			
T8 kannustaa oppilasta harjoittelemaan ja sujuvoittamaan kirjoittamisen perustaitoja sekä tekstien tuottamisen taitoa	S3	Kirjoittamisen perustaitojen hallinta	Oppilas tuntee pääosin kielen kirjoitusjärjestelmän ja oikeinkirjoitusta sekä pystyy ohjatusti laatimaan kaunokirjallisia tekstejä ja asiatekstejä.
T9 innostaa oppilasta edistämään ajatusten ja kokemusten ilmaisemista asiateksteissä ja kaunokirjallisissa teksteissä	S3	Ajatusten ja kokemusten teksteissä	Oppilas pystyy ohjatusti teksteissään kertomaan ja selostamaan ajatuksia ja kokemuksia.
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen			
T10 auttaa oppilasta ymmärtämään kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä pohtimaan äidinkielen merkitystä	S4	Kielellisen ja kulttuurisen identiteetin ymmärtäminen sekä äidinkielen merkityksen havainnointi	Oppilas osaa kuvata kielellisen ja kulttuurisen identiteetin sekä äidinkielen merkitystä.
T11 ohjata oppilasta tutustumaan oman äidinkielen keskeisiin rakenteisiin	S4	Keskeisten rakenteiden tuntemus	Oppilas tuntee oman äidinkielen keskeisimpiä rakenteita ja osaa käyttää niitä jossakin määrin.
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena			
T12 ohjata oppilasta hyödyntämään oman äidinkielen taitoa kaikessa oppimisessa ja kehittämään eri tiedonalojen kieltä	S5	Oman äidinkielen käyttö oppimisessa ja eri tiedonalojen kielen kehittyminen	Oppilas osaa käyttää ohjatusti omaa äidinkieltään opiskelun tukena ja tuntee jonkin verran eri tiedonalojen kieltä.
T13 tarjota oppilaalle välineitä omakielisen tiedon etsimiseen, pohtimiseen ja arviointiin sekä tukea oppilasta omaksumaan itseohjautuva tapa opiskella omaa äidinkieltään	S5	Omakielinen tiedonhaku	Oppilas tuntee jossakin määrin omakielisen tiedonhaun lähteitä, osaa etsiä tietoja sekä pohtia ja arvioida niitä. Oppilas osaa opiskella omaa äidinkieltään itseohjautuvasti.

Perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokilla 7–9

Vuosiluokilla 7–9 opetuksen erityisenä tehtävänä on syventää ja laajentaa oppilaiden oman äidinkielen taitoa kunkin kielitaidon mukaisesti. Oppilaat tutustuvat erilaisiin suullisiin ja kirjallisiin teksteihin sekä oppivat tulkitsemaan, analysoimaan ja tuottamaan niitä. Oppilaiden suhde omakieliseen kirjallisuuteen ja kertomus- ja kulttuuriperinteeseen sekä kieliyhteisöön syvenee ja monipuolistuu. Oppilaat syventävät kielen ominaispiirteiden osaamistaan sekä hyödyntävät kielitietoaan ja -taitoaan erilaisissa oppimisympäristöissä hankkimalla äidinkielen avulla tietoa eri oppiaineissa. Oppilaiden arvostus omaa äidinkieltä kohtaan vahvistuu ja heidän kykynsä käyttää kieltä tietoisesti ja luovasti kasvaa. Oppilaat omaksuvat tiedonhaluisen ja itseohjautuvan tavan opiskella äidinkieltään ja syventävät taitoaan vertailla kieliä sekä hyödyntävät eri kielten taitojaan monipuolisesti. Oppilaat omaksuvat keinoja kehittää kielitaitoaan myös perusopetuksen päätyttyä. Oppilaat syventävät opiskelumotivaatiotaan yhteistyössä kotien ja kieliyhteisön kanssa.

S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen: Keskustellaan nuorten maailman, kotien ja kieliyhteisön tapahtumista, harjoitellaan keskustelua, väittelyä ja mielipiteiden ilmaisemista, vertaillaan eri kieliyhteisöjen vuorovaikutus- ja keskustelutapoja. Harjoitellaan erilaisia vuorovaikutustilanteita hyödyntämällä omakielisen ympäristön ja median mahdollisuuksia. Arvioidaan omaa toimintaa sekä harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista.

S2 Tekstien tulkitseminen: Vahvistetaan oppilaiden kiinnostusta omakielisiin teksteihin hyödyntämällä oppilaiden ehdottamia tekstejä. Laajennetaan lukemisen kohteita ja ohjataan käyttämään erilaisia lähteitä omakielisten tekstien löytämiseksi. Syvennetään tekstin ymmärtämisen strategioita ja harjoitellaan lähteiden luotettavuuden arviointia. Tutustutaan myös pohtiviin ja ohjaaviin teksteihin. Jaetaan lukukokemuksia ja tulkintoja teksteistä erilaisissa viestintäympäristöissä.

S3 Tekstien tuottaminen: Harjoitellaan kertovien, kuvaavien, kantaa ottavien, pohtivien ja ohjaavien tekstien tuottamista erilaisia tarkoituksia varten sekä syvennetään kirjoittamisprosessin vaiheiden hallintaa. Sujuvoitetaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja. Syvennetään oman kielen oikeinkirjoituksen erityispiirteiden tuntemusta ja niiden hallintaa omassa tekstissä sekä pohditaan eri sanojen ja ilmaisujen merkitysten ja sävyjen vaikutusta tekstiin. Kirjoitetaan tekstejä yksin ja yhdessä sekä keskustellaan ja annetaan palautetta niistä.

S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen: Tutustutaan omakieliseen mediaan ja kulttuuritarjontaan sekä harjoitellaan niiden kriittistä tarkastelua. Syvennetään oman äidinkielen keskeisten rakenteiden ja muiden piirteiden tuntemusta ja vertaillaan niitä suomen kieleen. Hankitaan tietoa myös Suomen kansalliskielistä ja vähemmistökielistä sekä niiden merkityksestä yksilölle ja yhteisölle.

S5 Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena: Syvennetään eri oppiaineiden käsitteiden ja tekstikäytänteiden tuntemusta. Laajennetaan omakielisen tiedonhaun käyttöä kaiken oppimisen tukena.

Perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokalla 7.

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen	Sisällöt 7. lk
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen			
T1 ohjata oppilasta edistämään taitoa toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja arvioimaan omaa toimintaansa niissä	S1	L1, L2	Harjoitellaan puhumisen, kuuntelemisen ja keskustelemisen taitoja. Harjoitellaan analysoimaan ja arvioimaan erilaisia vuorovaikutustilanteita. Pidetään puhe-esityksiä ja harjoitellaan niiden havainnollistamista. (työtapoja esim. pari-, luokka-, ja ryhmäkeskustelut, tietokirjaesittely, kirjavinkkaus, valmisteltu puhe-esitys omaelämäkertaan, vertaispalaute erilaisista tuotoksista, draamaharjoitukset, yhteistoiminnalliset harjoitukset, haastattelut, oppimispäiväkirja)
Tekstien tulkitseminen			
T2 kannustaa oppilasta monipuolistamaan lukuharrastustaan kielitaidon mukaan	S2	L2, L5, L7	Luetaan erilaisia arkiympäristössä esiintyviä tekstejä, kuten ohjeet, aikataulut, ilmoitukset, mainokset, reseptit, jne. Luetaan eri tekstilajeja (kertovat, kuvaavat, viihdyttävät, kantaaottavat, päiväkirjat, runot, uutiset, blogit, vlogit ym.)
T3 innostaa oppilasta kehittämään erittelevää ja kriittistä lukutaitoa sekä erilaisten tekstien ymmärtämistä ja tulkitsemista	S2	L2, L4, L5	Harjoitellaan tulkitsemaan ja vertailemaan erilaisia arkiympäristössä esiintyviä tekstejä, kuten ohjeet, aikataulut, ilmoitukset, mainokset, reseptit, jne. Harjoitellaan analysoimaan eri tekstilajeja (kertovat, kuvaavat, viihdyttävät, kantaaottavat, päiväkirjat, runot, uutiset, blogit, vlogit ym.) Opitaan antamaan ja perustelemaan palautteita luetuista teksteistä.

T4 ohjata oppilasta vahvistamaan taitoaan käyttää tekstejä ja lukutaitoaan tiedon hankkimiseksi, elämysten saamiseksi sekä keskustelemaan teksteistä erilaisissa viestintäympäristöissä	S2	L1, L2, L4	Harjoitellaan refleктоimaan luetun tekstin omiin kokemuksiin. Ohjataan oppilasta seuraamaan oman kielen mediaa (esim. uutiset tai radio) säännöllisesti ja pohditaan niistä esiintyviä kysymyksiä, mielipiteitä, näkökulmia, epäilyksiä, yms. yhdessä. Katsotaan omankielisiä elokuvia ja/tai ohjelmia ja keskustellaan niistä.
Tekstien tuottaminen			
T5 rohkaista oppilasta kehittämään teksteissään omaa ilmaisuaan sekä auttaa oppilasta vahvistamaan positiivista suhtautumista kirjoittamiseen	S3	L2, L5	Harjoitellaan kirjoittamaan erilaisiin tilanteisiin sopivia tekstejä. Kirjoitetaan yksin ja yhdessä sekä keskustellaan aiheesta. Kirjoitetaan sekä käsin että koneella.
T6 ohjata oppilasta sujuvoittamaan ja monipuolistamaan kirjoittamisen taitoa sekä syventämään tekstilajien tuntemusta	S3	L1, L2	Harjoitellaan opiskelussa tarvittavien tekstien tuottamisen taitoja, kuten referoimista, tiivistämistä, muistiinpanojen tekoa ja lähteiden käyttöä. Harjoitellaan kirjoittamaan johdonmukaisesti etenevän kertomuksen. Tarkastellaan kirjoitetun kielen konventioita osana kirjoitusprosessia (mm. erilaiset kappalerakenteet, pää- ja sivulauseet, välimerkit)
T7 kannustaa oppilasta tuottamaan kertovia, kuvaavia, ohjaavia, kantaa ottavia ja pohtivia tekstejä	S3	L1, L2, L7	Harjoitellaan tuottamaan erilaisia pohtivia, ohjaavia ja kantaa ottavia tekstejä (esim. yleisöosastokirjoitus, käyttöohje, mainos, arvostelu).
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen			
T8 ohjata oppilasta pohtimaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä äidinkielen käyttöä, merkitystä ja asemaa osana erilaisia kieliyhteisöjä sekä hyödyntämään erikielistä mediaa ja kulttuuritarjontaa	S4	L1, L2, L7	Ohjataan ja autetaan oppilasta rakentamaan omaa identiteettiään. Pohditaan oman kulttuuri-identiteettiä opettajan johdolla. Pohditaan oman äidinkielen merkitystä ja sen roolia oppilaan identiteetin kehityksessä

T9 kannustaa oppilasta tunnistamaan kielen erilaisia rekistereitä, esimerkiksi puhutun ja kirjoitetun kielen eroja sekä kielen käyttöä eri tilanteissa	S4	L2, L4	Harjoitellaan puhutun ja kirjoitetun kielen eroja Vertaillaan arkikieltä ja eri tiedonalojen kieliä Kehitetään sanavarastoa
T10 ohjata oppilasta syventämään tietojaan äidinkielen keskeistä rakenteista ja analysoimaan niitä	S4	L2, L4, L5	Kerrataan oman äidinkielen keskeisimmät kieliopit (esim. sanaluokat, pää- ja sivulauseet, välimerkit, aikamuodot, jne.) Vertaillaan oma äidinkieli muihin kieliin (esim. mitä yhteistä/eroja) Ohjataan oppilasta analysoimaan ja parantamaan oman äidinkielen käyttöään kielen sääntöjen ja normien mukaan
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena			
T11 auttaa oppilasta kehittämään taitoa käyttää äidinkieltään tiedonhaussa ja tiedonkäsittelyssä eri oppiaineissa ja ympäristöissä	S5	L1, L4, L6	Vahvistetaan tiedonhaun taitoja ja harjoitellaan analysoimaan löydettyä tietoa sekä arvioimaan sen luotettavuutta. Perehdytään tekijänoikeuksiin ja noudatetaan tekijänoikeuksia omia tekstejä tuottaessa. Vahvistetaan eri oppiaineiden kielten tuntemusta ja sanaston osaamista, esim. yhteistyössä aineenopettajien kanssa

Perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokalla 8.

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen	Sisällöt 8.lk
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen			
T1 ohjata oppilasta edistämään taitoa toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja arvioimaan omaa toimintaansa niissä	S1	L1, L2	Harjoitellaan edelleen puhumisen, kuuntelemisen ja keskustelemisen taitoja, esim. tutustumalla väittely-, neuvottelu- ja ongelmanratkaisutilanteisiin ja harjoitellaan niissä toimimista. Harjoitellaan edelleen analysoimaan ja arvioimaan erilaisia vuorovaikutustilanteita, mm. harjoitellaan erilaisten vuorovaikutustilanteiden kiteytyneitä fraaseja ja tyypillistä sanastoa. Pidetään puhe-esityksiä ja annetaan niistä palautetta.
Tekstien tulkitseminen			
T2 kannustaa oppilasta monipuolistamaan lukuharrastustaan kielitaidon mukaan	S2	L2, L5, L7	Luetaan lisää eri tekstilajeja (kertovat, kuvaavat, viihdyttävät, kantaaottavat, päiväkirjat, runot, uutiset, blogit, vlogit ym.)
T3 innostaa oppilasta kehittämään erittelevää ja kriittistä lukutaitoa sekä erilaisten tekstien ymmärtämistä ja tulkitsemista	S2	L2, L4, L5	Harjoitellaan edelleen tulkitsemaan ja vertailemaan erilaisia arkiympäristössä esiintyviä tekstejä, kuten ohjeet, aikataulut, ilmoitukset, mainokset, reseptit, jne. Harjoitellaan edelleen analysoimaan eri tekstilajeja (kertovat, kuvaavat, viihdyttävät, kantaaottavat, päiväkirjat, runot, uutiset, blogit, vlogit ym.) Annetaan palautteita luetuista teksteistä ja perustellaan niitä.

T4 ohjata oppilasta vahvistamaan taitoaan käyttää tekstejä ja lukutaitoaan tiedon hankkimiseksi, elämysten saamiseksi sekä keskustelemaan teksteistä erilaisissa viestintäympäristöissä	S2	L1, L2, L4	Harjoitellaan edelleen refleктоimaan luetun tekstin omiin kokemuksiin. Kannustetaan oppilasta seuraamaan oman kielen mediaa säännöllisesti ja harjoitellaan samalla tiedon hankintaa niiden kautta. Kannustetaan oppilasta katsomaan oman äidinkielen ohjelmia ja/tai elokuvia myös kotona. Jaetaan mielipiteitä sekä keskustellaan ja pohditaan niistä herättäviä kysymyksiä yhdessä tunneilla.
Tekstien tuottaminen			
T5 rohkaista oppilasta kehittämään teksteissään omaa ilmaisuaan sekä auttaa oppilasta vahvistamaan positiivista suhtautumista kirjoittamiseen	S3	L2, L5	Harjoitellaan edelleen kirjoittamaan erilaisiin tilanteisiin sopivia tekstejä. Käytetään sähköisiä alustoja esim. blogikirjoituksia, sosiaalista mediaa. Harjoitellaan sekä käsin että koneella kirjoittamista. Kiinnitetään huomiota oman kielen oikeinkirjoituksen erityispiirteiden tuntemusta ja niiden hallintaa omassa tekstissä.
T6 ohjata oppilasta sujuvoittamaan ja monipuolistamaan kirjoittamisen taitoa sekä syventämään tekstilajien tuntemusta	S3	L1, L2	Vahvistetaan omaa identiteettiä, kulttuurin tuntemusta ja itsetuntoa kirjoittamisen kautta. Kirjoitetaan erilaisia tekstilajeja: runoja, referaatteja, blogeja, asiatekstejä, kertomuksia ja käännöksiä. Harjoitellaan tekstin rakentamista ja kirjoittamisprosessin vaiheita.
T7 kannustaa oppilasta tuottamaan kertovia, kuvaavia, ohjaavia, kantaa ottavia ja pohtivia tekstejä	S3	L1, L2, L7	Harjoitellaan edelleen kirjoittamaan ohjaavia ja kantaa ottavia tekstejä, esim. mielipidekirjoitus, käyttöohje, mainos, arvostelu, ohje.
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen			
T8 ohjata oppilasta pohtimaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä äidinkielen käyttöä, merkitystä ja asemaa osana erilaisia kieliyhteisöjä sekä	S4	L1, L2, L7	Vahvistetaan oman kieli- ja kulttuuri-identiteetin oman kansan kertomusten kautta. Opetetaan tuntemaan oman kansan historian perusasioita.

hyödyntämään erikielistä mediaa ja kulttuuritarjontaa			Pohditaan edelleen oman äidinkielen merkitystä ja sen roolia oppilaan identiteetin kehityksessä. Hyödynnetään omankielistä kulttuuritarjontaa mahdollisuuksien mukaan.
T9 Kannustaa oppilasta tunnistamaan kielen erilaisia rekistereitä, esimerkiksi puhutun ja kirjoitetun kielen eroja sekä kielen käyttöä eri tilanteissa	S4	L2, L4	Harjoitellaan tunnistamaan ja erottamaan erilaisia murteita sekä puhutun ja kirjoitetun kielen eroja. Kannustetaan oppilasta havainnoimaan erilaisia kielenkäyttötapoja kotiympäristössä ja vapaa-ajalla. Työtapoina voisivat olla esim. tutkielma, portfolio, vertaispalaute, puhe-esitysten tuottaminen ja monimediaisten kokonaisuuksien tuottaminen.
T10 ohjata oppilasta syventämään tietojaan äidinkielen keskeisistä rakenteista ja analysoimaan niitä	S4	L2, L4, L5	Syvennetään tietoa oman kielen keskeisistä rakenteista ja vertaillaan niitä muihin kieliin. Harjoitellaan jatkuvasti oman äidinkielen keskeisimpiä kielioppia. Harjoitellaan analysoimaan ja parantamaan oman äidinkielen käyttöään kielen sääntöjen ja normien mukaan
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena			
T11 auttaa oppilasta kehittämään taitoa käyttää äidinkieltään tiedonhaussa ja tiedonkäsittelyssä eri oppiaineissa ja ympäristöissä	S5	L1, L4, L6	Vahvistetaan edelleen tiedonhaun taitoja ja harjoitellaan analysoimaan löydettyä tietoa sekä arvioimaan sen luotettavuutta. Perehdytään edelleen tekijänoikeuksiin ja noudatetaan tekijänoikeuksia omia tekstejä tuottaessa. Vahvistetaan edelleen eri oppiaineiden kielten tuntemusta ja sanaston osaamista, esim. yhteistyössä aineenopettajien kanssa

Perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokalla 9.

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen	Sisällöt 9. lk
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen			
T1 ohjata oppilasta edistämään taitoa toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja arvioimaan omaa toimintaansa niissä	S1	L1, L2	Vahvistetaan puhumisen, kuuntelemisen ja keskustelemisen taitoja, erityisesti harjoitellaan jatko-opinnoissa ja työelämässä tarvittavia vuorovaikutusvalmiuksia Harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä autenttisia puhetilanteita varten (tuttavuuden ja muodollisuuden ilmaiseminen) Tunnistetaan ja kehitetään omia vahvuuksia viestijänä
Tekstien tulkitseminen			
T2 kannustaa oppilasta monipuolistamaan lukuharrastustaan kielitaidon mukaan	S2	L2, L5, L7	Kannustetaan oppilasta lukemaan erilaisia tekstejä, ja muodostetaan lukupiirejä mahdollisuuksien mukaan. Tunnistetaan erilaisten tekstien tyylipiirteitä ja sävyjä.
T3 innostaa oppilasta kehittämään erittelevää ja kriittistä lukutaitoa sekä erilaisten tekstien ymmärtämistä ja tulkitsemista	S2	L2, L4, L5	Vahvistetaan kriittistä lukutaitoa Luetaan monipuolisesti erilaisia asiatekstejä ja laajennetaan sanavarastoa sekä otetaan sanoja käyttöön keskustelemalla ja erilaisista aiheista
T4 ohjata oppilasta vahvistamaan taitoaan käyttää tekstejä ja lukutaitoaan tiedon hankkimiseksi, elämysten saamiseksi sekä keskustelemaan teksteistä erilaisissa viestintäympäristöissä	S2	L1, L2, L4	Kannustetaan oppilasta seuraamaan oman äidinkielen mediaa myös kotona (tai vapaa-ajalla), keskustellaan niistä herättäviä kysymyksiä yhdessä tunneilla. Opitaan viittaamaan toisen puheeseen keskustelussa. Harjoitellaan suullisen esityksen itsenäistä suunnittelua ja toteutusta.
Tekstien tuottaminen			

T5 rohkaista oppilasta kehittämään teksteissään omaa ilmaisuaan sekä auttaa oppilasta vahvistamaan positiivista suhtautumista kirjoittamiseen	S3	L2, L5	Harjoitellaan esseen kirjoittamista sekä ainekirjoitukseen kirjoittamista. Kiinnitetään edelleen huomiota oman kielen oikeinkirjoituksen erityispiirteiden tuntemusta ja niiden hallintaa omassa tekstissä. Vahvistetaan kaunokirjoitusta.
T6 ohjata oppilasta sujuvoittamaan ja monipuolistamaan kirjoittamisen taitoa sekä syventämään tekstilajien tuntemusta	S3	L1, L2	Vahvistetaan edelleen omaa identiteettiä, kulttuurin tuntemusta ja itsetuntoa kirjoittamisen kautta. Harjoitellaan näytelmien ja runojen tulkitsemista. Tehdään havaintoja kielen rakenteista, eri tyyleille tyypillisistä piirteistä ja kielellisten valintojen vaikutuksesta tekstin tyyliin ja sävyyn.
T7 kannustaa oppilasta tuottamaan kertovia, kuvaavia, ohjaavia, kantaa ottavia ja pohtivia tekstejä	S3	L1, L2, L7	Harjoitellaan jatkuvasti kirjoittamaan pohtivia ja kantaa ottavia tekstejä. Harjoitellaan myös referointia ja erilaisiin lähteisiin viittaamista
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen			
T8 ohjata oppilasta pohtimaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä äidinkielen käyttöä, merkitystä ja asemaa osana erilaisia kieliyhteisöjä sekä hyödyntämään erikielistä mediaa ja kulttuuritarjontaa	S4	L1, L2, L7	Pohditaan oman äidinkielen asemaa Suomessa ja muualla maailmassa. Tutustutaan kulttuurin käsitteeseen ja sen eri ilmenemismuotoihin kuten kansanperinteeseen (työtapoina esim. portfolio, ryhmätyöt sukukielistä ja murteista, tutkielma omasta äidinkielestä, videoinnit, draamaharjoitukset, vierailut, kirjallisuustutkielma)
T9 kannustaa oppilasta tunnistamaan kielen erilaisia rekistereitä, esimerkiksi puhutun ja kirjoitetun kielen eroja sekä kielen käyttöä eri tilanteissa	S4	L2, L4	Vakiinnutetaan kirjoitetun ja puhutun kielen konventioiden tuntemusta (oikeinkirjoitus, asemointi, tyyli)
T10 ohjata oppilasta syventämään tietojaan äidinkielen keskeisistä rakenteista ja analysoimaan niitä	S4	L2, L4, L5	Pohditaan oman äidinkielen keskeisiä rakenteita ja vertaillaan mahdollisuuksien mukaan suomen kieleen (tai muihin kieliin)

			Tutkitaan kielten vaikutusta toisiinsa sanaston ja nimistön tasolla
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena			
T11 auttaa oppilasta kehittämään taitoa käyttää äidinkieltään tiedonhaussa ja tiedonkäsittelyssä eri oppiaineissa ja ympäristöissä	S5	L1, L4, L6	Harjoitellaan tiedonetsintää erilaisista ajankohtaisista aiheista ja mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä jonkin toisen oppiaineen kanssa Osataan arvioida löydetyn tiedon luotettavuutta ja ymmärretään tekijäoikeuksia ja noudatetaan niitä omia tekstejä tuotettaessa. Harjoitellaan sanakirjojen ja sähköisten sanakirjojen käyttöä

Perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen hyvän osaamisen kuvaus 9. vuosiluokan päättyessä

Opetuksen tavoite	Sisältö-alueet	Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Hyvän osaamisen kuvaus
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen			
T1 ohjata oppilasta edistämään taitoa toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja arvioimaan omaa toimintaansa niissä	S1	Vuorovaikutustilanteissa toimiminen	Oppilas osaa toimia monenlaisissa vuorovaikutustilanteissa ja pystyy arvioimaan toimintaansa niissä Oppilas tunnistaa puheen keskeiset sosiaaliset säännöt ja osaa ilmaista itseään suullisesti erilaisia rakenteita ja lauseita käyttäen tilanteen mukaan.
Tekstien tulkitseminen			
T2 kannustaa oppilasta monipuolistamaan lukuharrastustaan kielitaidon mukaan	S2	Lukuharrastuksen monipuolistuminen	Oppilas on monipuolistanut lukuharrastustaan.
T3 innostaa oppilasta kehittämään erittelevää ja kriittistä lukutaitoa sekä erilaisten tekstien ymmärtämistä ja tulkitsemista	S2	Erittelevä ja kriittinen lukutaito sekä tekstien ymmärtäminen ja tulkitseminen	Oppilas osaa lukea tekstejä käyttäen joitakin lukutapoja sekä ymmärtää sisällön ydinasiat, mielipiteet perusteluineen. Oppilas osaa: -lukea sujuvasti ja melko virheettömästi erityyppisiä tekstejä. -lukea virheettömästi erityyppisiä tekstejä. -lukea virheettömästi ja ilmeikkäästi erityyppisiä tekstejä.
T4 ohjata oppilasta vahvistamaan taitoaan käyttää tekstejä ja lukutaitoaan tiedon hankkimiseksi, elämysten saamiseksi sekä keskustelemaan teksteistä erilaisissa viestintäympäristöissä	S2	Taito hyödyntää tekstejä ja lukutaitoa sekä taito keskustella teksteistä erilaisissa viestintäympäristöissä	Oppilas osaa käyttää erilaisia tekstejä ja lukutaitoaan tiedon hankkimiseksi ja elämysten saamiseksi sekä osaa keskustella erilaisista teksteistä kysyen, tiivistäen, kommentoiden ja pohtien tekstien yhteyttä omiin kokemuksiinsa erilaisissa viestintäympäristöissä.

Tekstien tuottaminen			
T5 rohkaista oppilasta kehittämään teksteissään omaa ilmaisuaan sekä auttaa oppilasta vahvistamaan positiivista suhtautumista kirjoittamiseen	S3	Tekstien tuottaminen ja ilmaisu	Oppilas osaa tuottaa tekstiä. Oppilas osaa: - kirjoittaa erilaisiin tilanteisiin sopivia tekstejä. -kirjoittaa johdonmukaisesti etenevän kertomuksen. -kirjoittaa erilaisten tilanteiden edellyttämiä tekstejä
T6 ohjata oppilasta sujuvoittamaan ja monipuolistamaan kirjoittamisen taitoa sekä syventämään tekstilajien tuntemusta	S3	Sujuva ja monipuolinen kirjoittamisen taito	Oppilas kirjoittaa sujuvasti ja selkeästi käsin.
T7 kannustaa oppilasta tuottamaan kertovia, kuvaavia, ohjaavia, kantaa ottavia ja pohtivia tekstejä	S3	Taito tuottaa eri tekstilajeja edustavia tekstejä	Oppilas pystyy laatimaan ohjatusti kertovia, kuvaavia, kantaa ottavia, pohtivia ja ohjaavia tekstejä siten, että tekstiä on helppo ymmärtää.
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen			
T8 ohjata oppilasta pohtimaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä äidinkielen käyttöä, merkitystä ja asemaa osana erilaisia kieliyhteisöjä sekä hyödyntämään erikielistä mediaa ja kulttuuritarjontaa	S4	Kulttuuritietoisuuden kehittyminen	Oppilas osaa kuvailla kielellisen ja kulttuurisen identiteetin sekä äidinkielen merkitystä ja oman äidinkielen asemaa muiden kielten joukossa. Oppilas osaa hyödyntää erikielistä mediaa ja kulttuuritarjontaa.
T9 kannustaa oppilasta tunnistamaan kielen erilaisia rekistereitä, esimerkiksi puhutun ja kirjoitetun kielen eroja sekä kielen käyttöä eri tilanteissa	S4	Kielitietoisuuden kehittyminen	Oppilas tunnistaa puhutun ja kirjoitetun kielen eroja sekä kielen tilanteista käyttöä. Oppilas tuntee kulttuuriyhteisönsä kaunokirjallisia ja muita taiteellisia teoksia
T10 ohjata oppilasta syventämään tietojaan äidinkielen keskeisistä rakenteista ja analysoimaan niitä	S4	Keskeisten rakenteiden tuntemus ja käyttö	Oppilas tuntee oman äidinkielen keskeiset rakenteet ja osaa käyttää niitä.

Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena			
T11 auttaa oppilasta kehittämään taitoa käyttää äidinkieltään tiedonhaussa ja tiedonkäsittelyssä eri oppiaineissa ja ympäristöissä	S5	Omakielinen tiedonhaku	Oppilas osaa käyttää omaa äidinkieltään tukena opiskelussa ja tiedonhaussa.